



บทที่ 4

ลักษณะของประชากรในบริเวณพื้นที่โครงการ

1. ขนาดของจำนวนประชากรในระดับตำบล

การศึกษาเรื่องประชากร เพื่อแบ่งกลุ่มชุมชนนี้ ได้ทำ สถิติจำนวนประชากรระดับตำบล ซึ่งเป็นพื้นที่การปกครองที่เล็กที่สุดมาพิจารณา ทั้งนี้เพื่อให้สามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของประชากรที่กระจายตัวอยู่บนพื้นที่ต่าง ๆ และสามารถนำไปเป็นพื้นฐานการวิเคราะห์ด้านอื่น ๆ ต่อไป

จากสถิติจำนวนประชากรรายตำบล ปี พ.ศ. 2522 สามารถแบ่งกลุ่มตำบลตามขนาดของจำนวนประชากรออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้เป็น 7 กลุ่ม ดังนี้คือ (ดูแผนภูมิ 4.1)

กลุ่มที่ 1 มีจำนวนประชากรมากกว่า 50,000 คนขึ้นไป มีอยู่เพียงตำบลเดียว คือ ตำบลเสด็จ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล และที่ว่าการอำเภอเสด็จ

กลุ่มที่ 2 มีจำนวนประชากรระหว่าง 20,000 - 30,000 คน มีอยู่ 2 ตำบล คือ ตำบลปากน้ำ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเทศบาลเมืองระยองและตำบลนาจอมเทียน

กลุ่มที่ 3 มีจำนวนประชากรระหว่าง 15,000 คน - 20,000 คน มีอยู่ 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลศาลาธิ ซึ่งติดประชากรรวมกับตำบลบ้านปลวกแดง ซึ่งมีสุขาภิบาลบ้านปลวกแดง ตั้งอยู่ ตำบลหนองปรือ ตำบลพลว ซึ่งมีสุขาภิบาลบ้านฉางตั้งอยู่ ตำบลนาเกลือ ซึ่งมีสุขาภิบาลนาเกลือตั้งอยู่ (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นเมืองพัทยาแล้ว และข้อมูลที่ใช้เป็นปี พ.ศ. 2521)

กลุ่มที่ 4 มีจำนวนประชากรระหว่าง 10,000 คน - 15,000 คน มีอยู่ 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลห้วยใหญ่ เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลห้วยใหญ่ ตำบลพนานิคม ตำบลมาบตาช้ำ ตำบลตะพง และตำบลมาบตาพุด ซึ่งเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลมาบตาพุดบางสวน

กลุ่มที่ 5 มีจำนวนประชากรระหว่าง 7,000 คน - 10,000 คน มีอยู่ 10 ตำบล ในจำนวนนี้มีตำบลเพ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเพ และตำบลบางละมุง ซึ่งเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบางละมุง

กลุ่มที่ 6 มีจำนวนประชากรระหว่าง 4,000 คน - 7,000 คน มีอยู่จำนวน 11 ตำบล ในจำนวนนี้มีตำบลบ้านค่าย ซึ่งเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล และที่ว่าการอำเภอบ้านค่าย อยู่เพียงแห่งเดียว

กลุ่มที่ 7 มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดคือ น้อยกว่า 3,000 คน มีอยู่จำนวน 4 ตำบล คือ ตำบลเขาไมแก้ว ตำบลหนองตะพาน ตำบลน้ำคอก ตำบลปากน้ำ ไม่มีตำบลใดเป็นที่ตั้งของเทศบาลหรือสุขาภิบาล

จะเห็นได้ว่าขนาดของประชากรในระดับตำบล มิได้มีความสัมพันธ์กับขนาดพื้นที่ การปกครอง ทั้งนี้เพราะความแตกต่างของขนาดพื้นที่ในระดับตำบล มีความแตกต่างกันมาก จะเห็นได้จากตำบลที่มีขนาดพื้นที่ มากที่สุดประมาณ 361.03 ตารางกิโลเมตร แต่มีจำนวนประชากรเพียง 1,336 คน แต่ตำบลที่มีขนาดเล็กที่สุดคือ ตำบลท่าประดู่ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเทศบาลเมืองระยอง มีจำนวนประชากรสูงถึง 26,447 คน ในขณะที่พื้นที่ตำบลเพียง 4.36 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีขนาดพื้นที่เล็กกว่า ตำบลที่มีพื้นที่มากที่สุด ถึง 80 เท่าตัว

เมื่อพิจารณาขนาดของประชากรรายตำบล ที่กระจายตามที่ตั้งแต่ละตำบลแล้วจะเห็นว่า กลุ่มของประชากรมีการรวมตัวรอบศูนย์กลางกลุ่ม ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มคือ

กลุ่มสี่ตีน มีศูนย์กลาง คือ ตำบลสี่ตีน มีขนาดตำบลใหญ่ที่สุด คือ มีประชากร ปี พ.ศ. 2522 ประมาณ 63,195 คน และมีตำบลซึ่งมีขนาดรองอยู่ใกล้เคียง ในรัศมีไม่เกิน 10 กิโลเมตร ได้แก่ ตำบลนาจอมเทียน มีจำนวนประชากร 21,444 คน และตำบลทลามีจำนวนประชากร 17,381 คน รวมขนาดประชากรในกลุ่มนี้ ได้ประมาณ 102,020 หรือร้อยละ 25.8 ของจำนวนประชากรในบริเวณโครงการทั้งหมด ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบริเวณนี้

กลุ่มระยอง มีศูนย์กลาง คือ ตำบลท่าประดู่ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเทศบาลเมืองระยอง และมีตำบลรอง ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มที่มีขนาดกลางถึงขนาดเล็ก คือตั้งแต่ 15,000 คนลงไป อยู่ในรัศมีไม่เกิน 10 กิโลเมตรประมาณ 9 ตำบล ในกลุ่มนี้มีจำนวนประชากรรวมกันได้ประมาณ 68,561 คน หรือร้อยละ 17.3 ของจำนวนประชากรรวมในบริเวณโครงการ

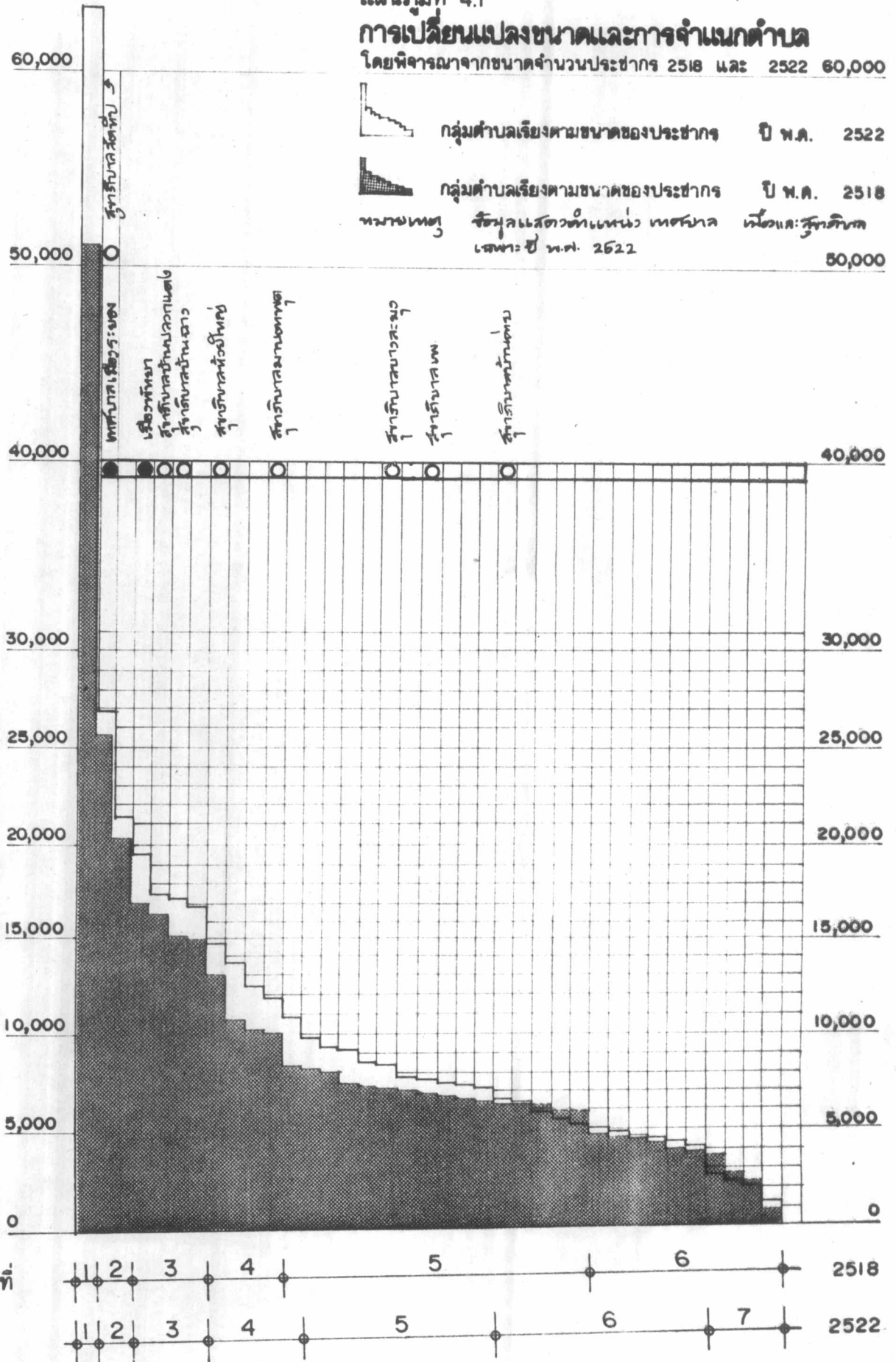
กลุ่มบางละมุง-นาเกลือ มีศูนย์กลางซึ่งมีขนาดตำบล อยู่ในกลุ่ม 15,000 คน - 20,000 คน คือบริเวณนาเกลือต่อเนื่องกับบางละมุง และหนองปรือ รวมจำนวนประชากรกับตำบลที่มีขนาดรองลงไปคือ ตำบลตะเคียนเตี้ย และ ตำบลโป่งไข่ง ซึ่งอยู่ในรัศมี 10 กิโลเมตร จากศูนย์กลาง คือ นาเกลือ มีจำนวนประชากรประมาณ 51,429 คน หรือร้อยละ 13.0 ของจำนวนประชากรทั้งโครงการ

จากการพิจารณาข้างต้น พอสรุปได้ว่าจำนวนประชากรกว่าครึ่งของ จำนวนประชากรทั้งหมดในบริเวณโครงการ มีการตั้งถิ่นฐานเรียงตัวกันอยู่บริเวณ พื้นที่ที่สกัดจากชายฝั่งทะเลไปประมาณระยะ 1 กิโลเมตร คิดประมาณ 222,010 คน หรือร้อยละ 56.15 ของประชากรทั้งโครงการ ปี พ.ศ. 2522 โดยมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 6 เป็นศูนย์กลางการคมนาคมที่สำคัญ ของศูนย์กลางทั้ง 3 ซึ่งในปัจจุบันเส้นทางหลวงที่เชื่อมระหว่างศูนย์ชุมชนบางละมุงและศูนย์ชุมชนเมืองระยอง คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 36 ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อขนาดตำบล ที่ทางหลวงเส้นที่ผ่านไป โดยจะกล่าวไว้ในบทต่อไป

2. การกระจายตัวของประชากรในพื้นที่ (ดูตารางที่ ๘.1 แผนที่ 4.1 และ 4.2)

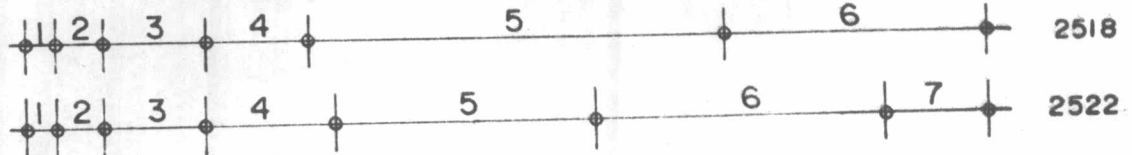
การพิจารณาการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่ สามารถพิจารณาได้จากความหนาแน่นของประชากร ต่อหน่วยพื้นที่ ในการวิจัยนี้จะใช้หน่วยเป็นคน ต่อตารางกิโลเมตร เพื่อใช้หน่วยของพื้นที่ ซึ่งใช้กันหลายระบบอยู่ในระบบเดียวกันทั้งหมด จึงง่ายต่อการวิเคราะห์ไปกันต่อไป จากการลำดับความหนาแน่นของประชากร และจำแนกเป็นกลุ่มของความหนาแน่นไปพวกเดียวกัน โดยวิธีประมาณความถี่ของความหนาแน่น และเปรียบเทียบความหนาแน่นระหว่างกลุ่มต่าง ๆ จะช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างพื้นที่ที่เป็นเขตเทศบาล และสุขาภิบาล กับพื้นที่ตำบลที่อยู่นอกเขตศูนย์ชุมชนออกไป รวมทั้งการเปรียบเทียบความหนาแน่นระหว่างช่วง ปี พ.ศ. 2518 กับ พ.ศ. 2522 จะช่วยให้เห็นความเปลี่ยนแปลง การกระจายตัวของประชากร ในพื้นที่ระดมตำบล โดยมีรายละเอียดดังนี้

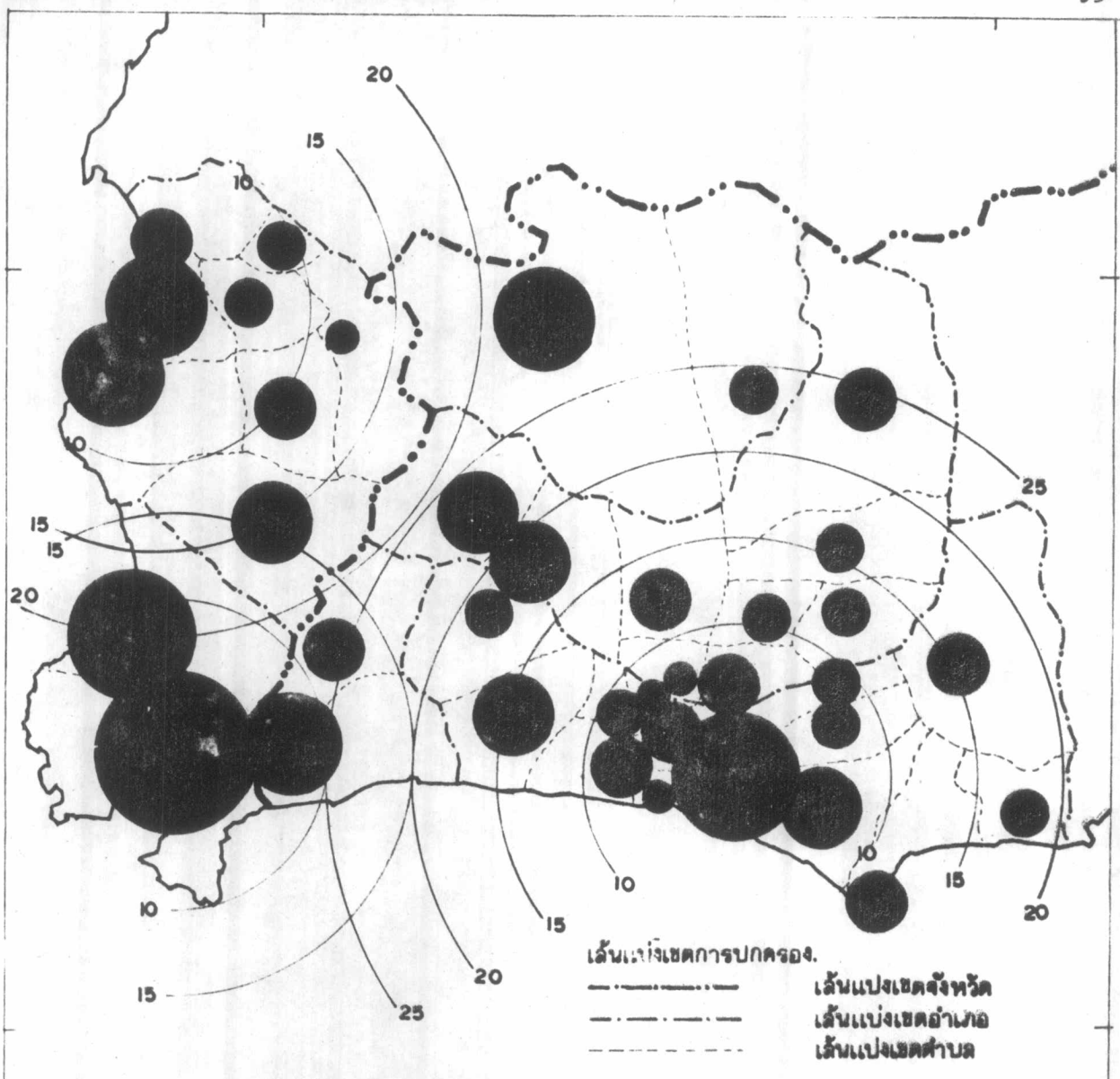
แผนภูมิที่ 4.1
การเปลี่ยนแปลงขนาดและการจำแนกตำบล
 โดยพิจารณาจากขนาดจำนวนประชากร 2518 และ 2522 60,000



เทศบาลเมืองระยอง
 เมืองท่าทอง
 สุขาภิบาลบ้านพลวงแดง
 สุขาภิบาลบ้านฉาง
 สุขาภิบาลหัวไทร
 สุขาภิบาลสามพันดอน
 สุขาภิบาลบวระฉะ
 สุขาภิบาลพน
 สุขาภิบาลบ้านฉาง

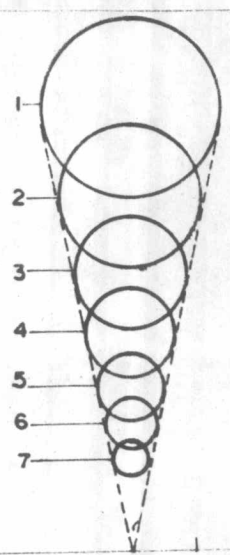
กลุ่มที่





การกระจายตัวของประชากรในระดับตำบล
ปี พ.ศ. 2522

แผนภูมิที่ 4.1



สัญลักษณ์ : การกระจายตัวของประชากร (คน)

1	50,000	คน
2	20,000 — 30,000	คน
3	15,000 — 20,000	คน
4	10,000 — 15,000	คน
5	7,000 — 10,000	คน
6	4,000 — 7,000	คน
7	< 3,000	คน



ที่มา : แผนภูมิที่ 4.1

2.1 การกระจายตัวของประชากร ในบริเวณพื้นที่โครงการในช่วงปี พ.ศ. 2518 และ ปี พ.ศ. 2522 สามารถแบ่งกลุ่มตำบลที่มีความหนาแน่นอยู่ในพวกเดียวกัน ได้เป็น 6 กลุ่ม ทั้ง 2 ช่วงปี แต่จำนวนตำบลในแต่ละกลุ่มเปลี่ยนไปเนื่องจาก การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนประชากร ความหนาแน่นของประชากร ปี 2518 มีตั้งแต่สูงสุดคือ 5,884.63 คนต่อตารางกิโลเมตร จนกระทั่งน้อยที่สุด คือ 37.71 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนตำบลที่มีค่าความหนาแน่นเฉลี่ยของประชากร ประมาณ 131.21 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวน 16 ตำบล หรือประมาณร้อยละ 43.2 ของจำนวนตำบลทั้งสิ้นในโครงการ และตำบลที่มีความหนาแน่นสูงสุด ต่างจากตำบลที่มีความหนาแน่นต่ำที่สุดอยู่ถึง 156 เท่า ซึ่งจากตารางที่ ผ.๑ จะเห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2518 นั้น ประชากรรวมตัวกันอยู่บริเวณ ตำบลท่าประดู่ ซึ่งเป็นที่ตั้ง เทศบาลเมืองระยอง และตำบลนาเกลือ จัดอยู่ในกลุ่มที่มีความหนาแน่นมากที่สุดนี้ เพราะมีขนาดพื้นที่ตำบลเล็กกว่าสัทธิบ ฉะนั้นการเปรียบเทียบความหนาแน่นในระดับตำบลอย่างเดี่ยว จึงทำให้เห็นบทบาทของสัทธิบค้อยเกินไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พิจารณาในเขตชุมชนที่เล็กกว่าตำบลลงไปอีกคือ เขตเทศบาลและสุขาภิบาล ซึ่งมีแสดงอยู่ในงานวิเคราะห์ขั้นต่อไป

สำหรับการกระจายความหนาแน่นในปี 2522 กลุ่มตำบล ซึ่งจำแนกตามความหนาแน่น ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ดังจะเห็นได้ว่ามีเพียง 2 ตำบล ที่เลื่อนฐานะปรับกลุ่มความหนาแน่นไปในทางเพิ่มขึ้น คือตำบลสัทธิบ เปลี่ยนจากกลุ่มที่ 4 ซึ่งมีความหนาแน่นอยู่ในช่วง 140-300 คนต่อตารางกิโลเมตร เป็นกลุ่มที่ 3 มีความหนาแน่นอยู่ในช่วง 300-500 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นข้อที่น่าสังเกตคือ บริเวณพื้นที่ตำบลที่เป็นที่ตั้งของเทศบาล หรือสุขาภิบาลนั้นจะอยู่ในกลุ่มที่มีระดับปานกลาง และระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นสุขาภิบาลห้วยใหญ่ และสุขาภิบาลบ้านปลวกแดง เท่านั้นที่อยู่ในกลุ่ม ที่มีความหนาแน่นน้อยจนถึงน้อยที่สุด

ลักษณะพิเศษอีกประการ คือ ตำบลทับมา และตำบลน้ำคอก ในปี 2522 มีจำนวนประชากรอยู่ในกลุ่มที่ 6 และ 7 ตามลำดับ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนประชากรน้อยมากถึงน้อยที่สุด แต่ขนาดพื้นที่ตำบลมีขนาดเล็ก จึงทำให้อยู่ในกลุ่มที่มีความหนาแน่นสูง และด้วยเหตุที่อยู่ใกล้กัน เทศบาลเมืองระยอง จึงทำให้ไม่ปรากฏลักษณะความเป็นศูนย์กลาง

2.2 การเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของประชากร (ดูตารางที่ ผ.3 และแผนที่ 4.5) ในบริเวณพื้นที่โครงการ การเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของประชากร มีทั้งที่เปลี่ยนไปในทางเพิ่มขึ้นและลดลง ตำบลที่มีการเพิ่มความหนาแน่นของประชากร จากในช่วงปี พ.ศ. 2518 - 2522 มากที่สุดได้แก่ ตำบลท่าประคู้ มีความหนาแน่นเพิ่มขึ้นจากเดิมถึง 295.87 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงไปได้แก่ ตำบลสตึกเพิ่มขึ้นจากเดิม 87.95 คนต่อตารางกิโลเมตร อันดับ 3 และ 4 ได้แก่ ตำบลพนานิคม และมาบข่า ซึ่งมีความหนาแน่นเพิ่มขึ้นจากเดิม 66.89 และ 55.19 คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ การที่พนานิคม และมาบข่ามีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ทำให้ความหนาแน่นของประชากรเพิ่มขึ้น จัดอยู่ในอันดับที่ 3 และ 4 ของการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของประชากร ในบริเวณโครงการนี้ อาจเป็นเพราะช่วงหลังจากที่ทางหลวงหมายเลข 36 ซึ่งเป็นทางหลวงสายใหม่ เชื่อมระหว่าง จังหวัดชลบุรีกับจังหวัดระยอง โดยได้ตัดผ่านทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ที่บริเวณบ้านกระหิงราย ในท้องที่อำเภอบางละมุง ผ่านตำบลพนานิคม และตำบลมาบข่า อำเภอบ้านค่าย และมาเข้าตำบลน้ำคอก ตัดกับถนนสายระยอง - บ้านค่าย และเชื่อมถนนสุขุมวิท ในแนวเดียวกับถนนจันทูคม เป็นเหตุให้การขนส่งสามารถลำเลียง ผลผลิตต่าง ๆ ทางการเกษตร และสัมภาระ ออกสู่ตลาดได้สะดวก ชุมชนดังกล่าวจึงได้รับแรงกระตุ้นให้มีการขยายตัวของประชากรเพิ่มมากขึ้น

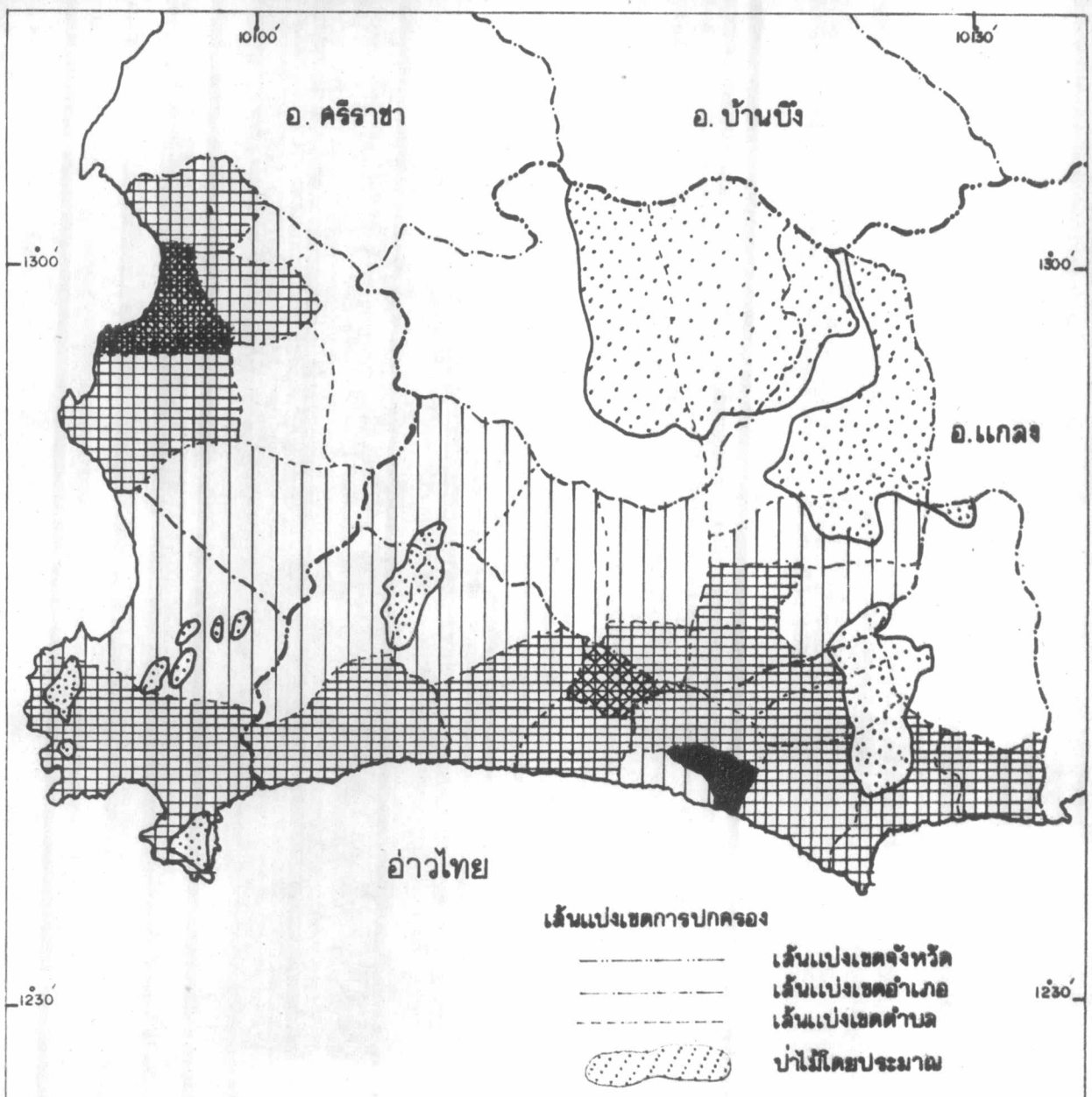
3. การจัดการกระจายตัวของประชากร

การจัดการกระจายตัวของประชากร ในบริเวณพื้นที่โครงการนี้ สามารถช่วยให้เห็นการกระจายตัวของประชากร ในเชิงสถิติว่าการกระจายตัวหรือรวมตัวกัน มากน้อย สม่าเสมอเพียงใดในช่วงเวลาหนึ่ง และเมื่อเปรียบเทียบกับอีกช่วงเวลาหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง ประชากรกับพื้นที่ โดยไม่สามารถบ่งชี้ถึงรายละเอียดว่ามีการรวมตัว หรือกระจายตัวของประชากรมากน้อยในท้องที่ตำบลใดบ้าง วิธีการจัดการกระจายตัวของประชากรนี้ จะพิจารณา 2 วิธีดังนี้คือ

ตารางที่ 4.1 สรุปการจำแนกกลุ่มตำบล ตามความหนาแน่นของประชากร ในอำเภอต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2522

กลุ่มที่	ความหนาแน่นของ ประชากร/คน/ตร.กม.	ปี พ.ศ.	จำนวนตำบลในกลุ่มความหนาแน่นเดียวกัน							เทศบาล หรือ สหกรณ์ จำแนกตามกลุ่มความหนาแน่น
			บ.	ส.	ร.	ค.	ป.	ฉ.	รวม	
1	5,500 - 6,500	2518	-	-	1	-	-	-	1	เทศบาลเมืองระยอง ร.
		2522	-	-	1	-	-	-	1	เทศบาลเมืองระยอง ร.
2	1,000 - 1,500	2518	1	-	-	-	-	-	1	สุขาภิบาลนาเกลือ บ.
		2522	1	-	-	-	-	-	1	สุขาภิบาลนาเกลือ บ.
3	300 - 550	2518	-	-	2	1	-	-	3	สุขาภิบาลสัตหีบ ส.
		2522	-	1	2	-	-	-	3	
4	140 - 300	2518	3	1	8	2	-	1	15	สุขาภิบาลเพ ร. สุขาภิบาลบางละมุง บ. สุขาภิบาลบ้านฉาง ฉ. สุขาภิบาลบ้านค่าย ค. สุขาภิบาลมาบตาพุด ร. สุขาภิบาลสัตหีบ ส.
		2522	3	-	8	5	-	1	17	สุขาภิบาลบ้านค่าย ค. สุขาภิบาลบางละมุง บ. สุขาภิบาลมาบตาพุด ร. สุขาภิบาลบ้านฉาง ฉ. สุขาภิบาลบ้านเพ ร.
5	140 - 80	2518	2	1	2	5	-	1	11	สุขาภิบาลห้วยใหญ่ บ.
		2522	2	1	2	3	-	1	9	สุขาภิบาลห้วยใหญ่ บ.
6	น้อยกว่า 80	2518	2	-	1	1	2	-	6	บ้านปลวกแดง บ.
		2522	2	-	1	1	2	-	6	บ้านปลวกแดง บ.

หมายเหตุ อักษรย่อคือชื่ออำเภอ บ. = บางละมุง, ส. = สัตหีบ, ร. = เมืองระยอง, ค. = บ้านค่าย, ป. = ปลวกแดง, ฉ. = บ้านฉาง



แผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากร
บริเวณโครงการ พ.ศ. 2518

แผนภาพที่ 4.2

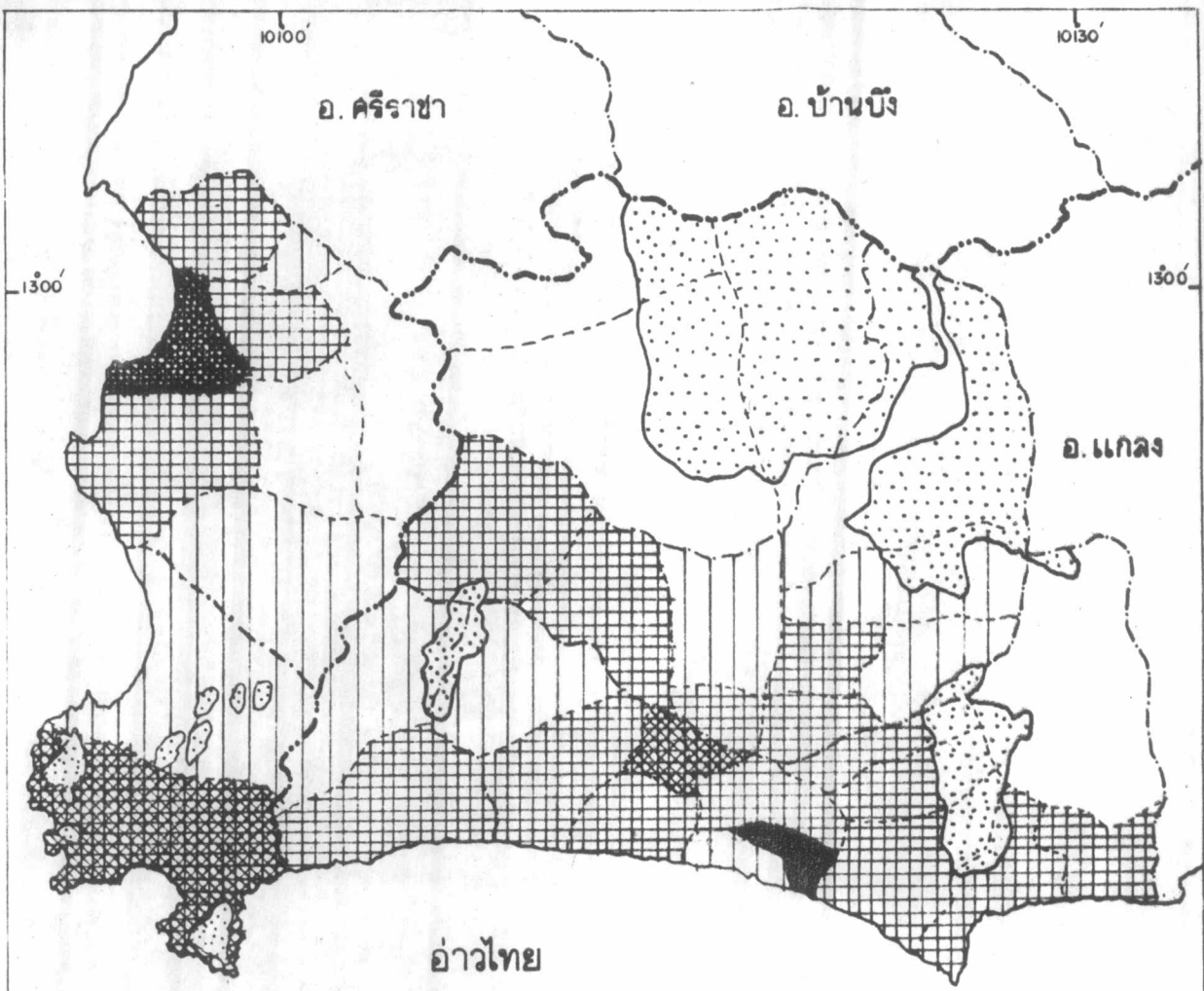
	ความหนาแน่น	5,500 - 6,500 คน/กม ²
	..	1,000 - 1,500 คน/กม ²
	..	550 - 300 คน/กม ²
	..	300 - 140 คน/กม ²
	..	140 - 80 คน/กม ²
	..	< 80 คน/กม ²



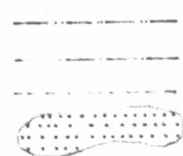
10100

ที่มา : จากตารางที่ 4.1, แผนภูมิที่ 4.2

10130



เส้นแบ่งเขตการปกครอง.



เส้นแบ่งเขตจังหวัด
 เส้นแบ่งเขตอำเภอ
 เส้นแบ่งเขตตำบล
 ป่าไม้โดยประมาณ

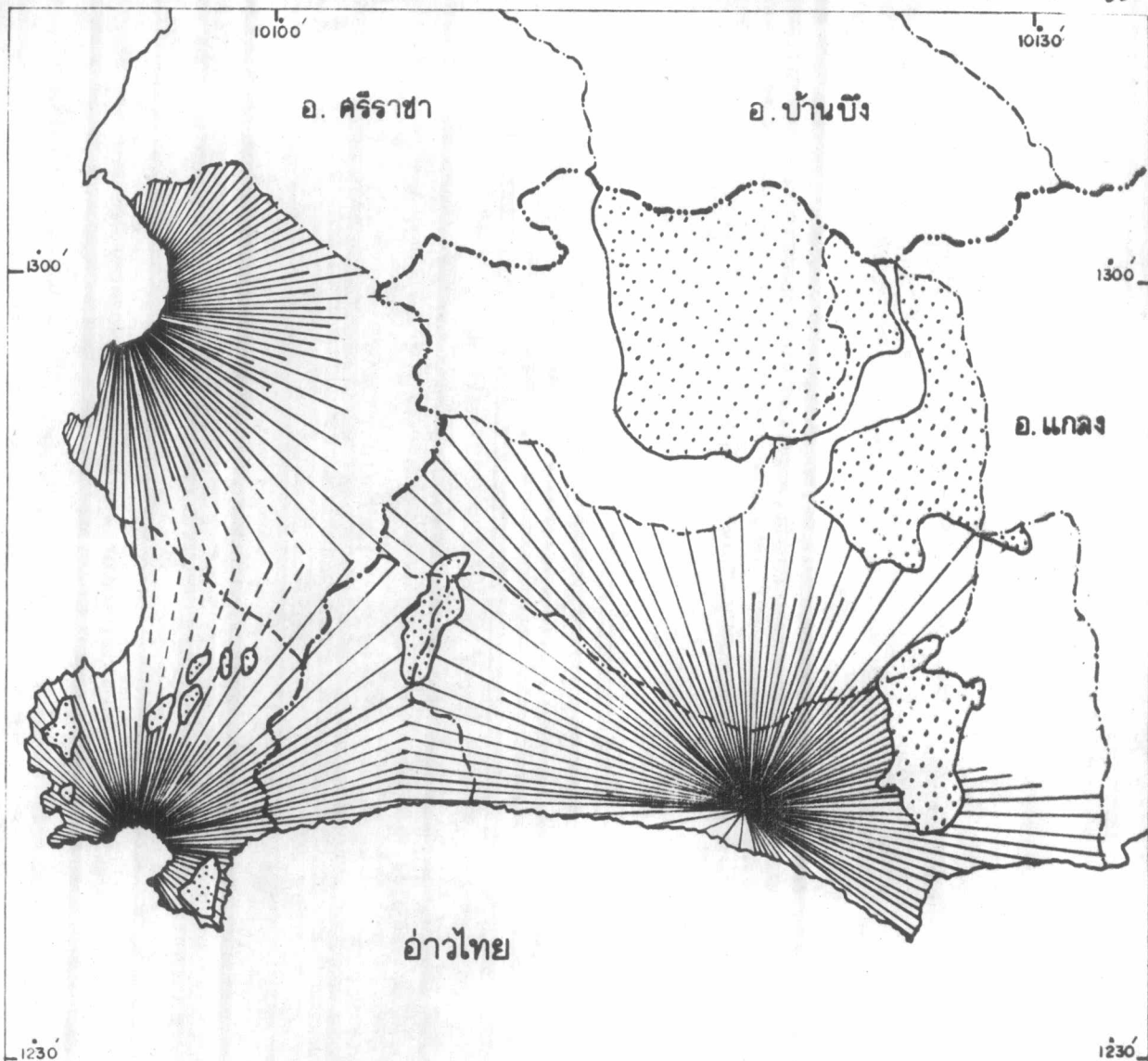
**แผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากร
 บริเวณโครงการ พ.ศ 2522**

แผนภาพที่ 4.3

	ความหนาแน่น	5,500—6,500 คน/กม ²
	..	1,000—1,500 คน/กม ²
	..	550—300 คน/กม ²
	..	300—140 คน/กม ²
	..	140—80 คน/กม ²
	..	< 80 คน/กม ²



ที่มา : จากตารางที่ 4.2, แผนภูมิที่ 4.3



**แผนที่แสดงศูนย์กลางชุมชน และเขตที่อยู่ในอิทธิพลของ
ศูนย์กลาง บริเวณโครงการ พ.ศ. 2522**

แผนภาพที่ 4.4

เส้นแบ่งเขตการปกครอง.

-  เส้นแบ่งเขตจังหวัด
-  เส้นแบ่งเขตอำเภอ
-  ป่าไม้ (โดยประมาณ)
-  ศูนย์กลางชุมชนที่สำคัญ
-  เขตที่อยู่ในอิทธิพล และทิศทาง



10100' ที่มา : ภาคนคราที่ 4.2, แผนภูมิที่ 4.3, แผนทพที่ 4.3

10130'

3.1 การวัดการกระจายตัวของประชากรจาก Lorenz Curve (ดูแผนภูมิที่ 4.2)

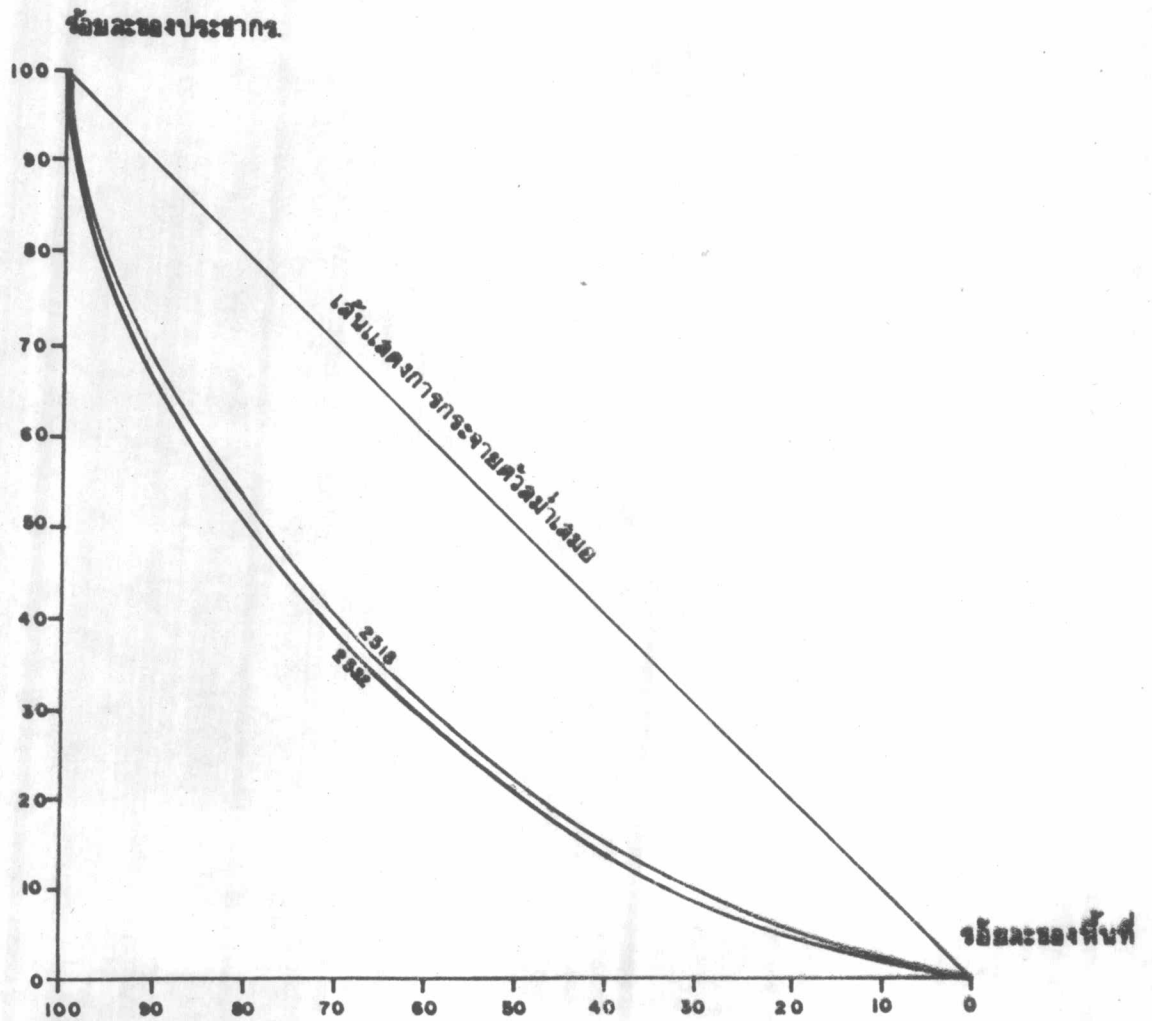
การวัดการกระจายตัวของประชากรจาก Lorenz Curve นั้น พิจารณาได้จาก เส้นโค้งแสดงการกระจายตัวของประชากร ซึ่งสร้างขึ้นจากการเชื่อมจุดตัดระหว่างเส้นร้อยละสะสมของจำนวนประชากร คัดกับเส้นร้อยละสะสมของพื้นที่ของตำบลต่าง ๆ โดยจะมีลักษณะเป็นเส้นโค้ง แสดงถึงลักษณะการกระจายตัวของประชากร ในช่วงปี ของข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์นั้น

สำหรับการเปรียบเทียบการกระจายตัวของประชากร ในช่วงปีที่ต่างกัน สามารถพิจารณาได้จาก การเปรียบเทียบเส้นโค้งในช่วงปีต่าง ๆ นั้น กับเส้นการกระจายตัวที่สม่าเสมอ ซึ่งเป็นเส้นตรงที่ลากจากจุดร้อยละสะสมต่ำสุด ของพื้นที่ คือ 0 กับจุดร้อยละสะสมสูงสุดของประชากรคือ 100 ถ้าเส้นโค้งเส้นใดทอดแนวใกล้เส้นการกระจายตัวที่สม่าเสมอ แสดงว่าจำนวนประชากรกระจายตัวอยู่ในพื้นที่โดยทั่วไป แต่ถ้าเส้นโค้งเส้นใดทอดแนวห่างจากเส้นการกระจายตัวที่สม่าเสมอ จะหมายถึงในช่วงเวลานั้น ประชากรมีการรวมตัวกันอยู่ในพื้นที่เดียว

ผลจากการพิจารณาเส้นโค้ง แสดงการกระจายตัวของประชากร ในเขตพื้นที่บริเวณโครงการ ในปี พ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2522 จะเห็นว่าใน ปี 2522 มีการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่น้อยกว่าปี พ.ศ. 2518 เล็กน้อย และเมื่อพิจารณาระยะห่างจากเส้นแสดงการกระจายตัวที่สม่าเสมอ จะเห็นได้ว่าเส้นโค้งแสดงการกระจายตัวของประชากรของทั้งสองปี อยู่ห่างจากเส้นแสดงการกระจายตัวที่สม่าเสมอก่อนข้างมาก ซึ่งในรายละเอียดพบว่าประมาณร้อยละ 50 ของประชากรในพื้นที่ใน ปี พ.ศ. 2518 รวมกันอยู่ในพื้นที่ประมาณร้อยละ 21 เท่านั้น ส่วนจำนวนประชากรอีกร้อยละ 50 ที่เหลือจะกระจายตัวกันอยู่ในพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 79 ซึ่งในปี พ.ศ. 2522 เหตุการณ์ได้เปลี่ยนไป คือ ประมาณร้อยละ 50 ของประชากรในพื้นที่โครงการ รวมกันอยู่ในพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 23 ส่วนประชากรที่เหลืออีกร้อยละ 50 นั้นกระจายตัวกันอยู่ในพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 77 จะเห็นว่าการขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ 2

แผนภูมิที่ 4.2

LORENZ CURVE แสดงการกระจายตัวของประชากร
บริเวณพื้นที่โครงการเปรียบเทียบระหว่าง พ.ศ. 2518 - 2522



ที่มา : จากตารางที่ ผ.1 และ ผ.2 ข้อที่ (7)

อย่างไรก็ตามการรวมตัวของประชากร ในบริเวณโครงการ ช่วงปี พ.ศ. 2518 ยิ่งสูงกว่า การรวมตัวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งการรวมตัวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปี พ.ศ. 2518 มีประชากรประมาณ ร้อยละ 50 ของภาครวมตัวกันอยู่ในพื้นที่เพียง ร้อยละ 11^{1/} เท่านั้น ในขณะที่ ร้อยละ 50 ของประชากรในพื้นที่โครงการรวมตัวกันอยู่ในพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 21 ของพื้นที่โครงการทั้งหมด ดังนั้นจึงแสดงว่า ภาวะของพื้นที่บริเวณโครงการต่อการตั้งถิ่นฐานของประชากรมีสูงกว่า ค่าเฉลี่ยการรวมตัวของทั้งภาค

3.2 คำนวณการรวมตัวของประชากร

คำนวณการรวมตัวของประชากร คือ ค่าที่ใช้วัดการกระจายตัว หรือการรวมตัวของประชากร ด้วยการนำเอาตัวเลขอัตราส่วนของขนาดพื้นที่ และจำนวนประชากรของตำบลต่าง ๆ ในพื้นที่โครงการ มาจัดเรียงตามความเข้มของความสัมพันธ์ ระหว่างจำนวนประชากรกับพื้นที่ จากพื้นที่ที่มีความเข้มของประชากรในพื้นที่น้อยไปหา พื้นที่ที่มีความเข้มของประชากรมาก จากนั้นคำนวณค่าการกระจายตัวของประชากรจากสูตร

$$\text{ค่าการรวมตัวของประชากร} = \frac{\text{อัตราส่วนสะสมของพื้นที่} - \text{อัตราส่วนสะสมของประชากร}}{\text{อัตราส่วนสะสมของพื้นที่}}$$

ผลลัพธ์จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 ถ้าผลลัพธ์เข้าใกล้ 1 แสดงว่ามีการรวมตัวของประชากร ในพื้นที่แห่งเดียว ไม่กระจายตัว หรือ ถ้าผลลัพธ์เข้าใกล้ 0 แสดงว่ามีการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่มาก

จากตารางที่ 4.1 และ 4.2 สามารถคำนวณค่าการรวมตัวของประชากร ในเขตพื้นที่โครงการ ช่วงปี พ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2522 โดยแทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

^{1/} เรื่องเดิม หน้า 171

$$\text{ค่าการรวมตัวของประชากรปี พ.ศ. 2518} = \frac{247,106 - 163,222}{247,106}$$

$$= 0.3395$$

$$\text{ค่าการรวมตัวของประชากรปี พ.ศ. 2522} = \frac{246,241 - 159,427}{246,241}$$

$$= 0.3525$$

ผลลัพธ์ที่ได้จะเห็นว่า ค่าการรวมตัวของประชากร ที่คำนวณได้ในปี พ.ศ. 2522 สูงกว่าในปี พ.ศ. 2518 เล็กน้อย ซึ่งแสดงว่าในปี พ.ศ. 2522 มีการรวมตัวของประชากรในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นจากปี พ.ศ. 2518

จากผลลัพธ์ที่ได้เป็นเครื่องยืนยันสภาพเหตุการณ์ การกระจายตัว และการตั้งถิ่นฐานของประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป ตามอิทธิพลของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม โดยสรุปได้ว่าในบริเวณพื้นที่โครงการมีแนวโน้มที่จะรวมตัวกันมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ คาดว่าเนื่องมาจากความแตกต่างของระดับการพัฒนา ในท้องถิ่นต่าง ๆ ยังกระจายได้ไม่ทั่วถึง จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำขึ้น ระหว่างพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา กับพื้นที่ที่ถูกทอดทิ้งไว้หลายปี เนื่องจากการขาดปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนา ในพื้นที่ชนบท เพื่อดึงดูดประชากรไม่ให้อพยพเคลื่อนย้ายเข้าไปทำกินในแหล่งชุมชนเมือง

4. การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร

4.1 การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่าง พ.ศ. 2518 - 2522 (ดูตารางที่ ผ.3 แผนภูมิที่ ผ.4)

ในช่วงเวลาซึ่งไม่นานนักจากช่วง พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2522 เป็นเวลา 5 ปี ในบริเวณโครงการมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นทั้งหมด 40,966 คน หรือเพิ่มจากเดิม ร้อยละ 11.56 อัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปี ประมาณร้อยละ 3.45 ซึ่งสูงกว่าอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของจำนวนประชากร จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้น ของจำนวนประชากรเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 2.47 และ 2.67 ตามลำดับ นับเป็นอัตราเพิ่มที่สูง ทั้งนี้ เนื่องมาจาก บริเวณโครงการเป็นเขตที่มีศูนย์ชุมชน ที่มีอิทธิพลต่อภูมิภาคนี้ถึง 3 ศูนย์ด้วยกันคือ ชุมชนระยอง สัตหีบ และบางละมุง ซึ่งในบริเวณ ดังกล่าวมีกิจกรรมที่สำคัญหลายประเภทที่เป็นแหล่งจูงใจ ให้ประชากรเคลื่อนย้ายเข้ามาทำมาหากิน ที่สำคัญได้แก่ สถานท่องเที่ยวเมืองพัทยา เขตที่ตั้งของฐานทัพเรือสัตหีบ และสนามบินอู่ตะเภา เป็นต้น ดังนั้น นอกเหนือจากการประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมแล้ว ประชากรบางส่วนได้หันมาประกอบอาชีพด้าน อุตสาหกรรม และบริการมากขึ้น แม้ว่าหลังจากช่วงปี พ.ศ. 2518 ทางรัฐบาลสหรัฐ จะได้อนุญาตให้อเมริกันออกไปแล้ว แต่ก็ได้ทำให้จำนวนประชากรในเขตอำเภอสัตหีบลดลงแต่อย่างใด เพียงแต่มีผลกระทบต่ออัตราการเพิ่มของประชากร ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. 2517 -2518 ร้อยละ 2.94 และในปี พ.ศ. 2520 - 2521 ลดเหลือร้อยละ 1.33 ซึ่งเชื่อว่าหากมีการลงทุนขนาดใหญ่เกิดขึ้น เช่น โครงการทำเรื่อน้ำลึก สัตหีบ - สนามบินอู่ตะเภา เพื่อการพาณิชย์ และการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็กพูน และ โครดาเอส ในบริเวณโครงการนี้เกิดขึ้น จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร จากแนวโน้มนี้อาจเป็นอย่างแน่นอน

การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร ในเขตพื้นที่ระดับอำเภอก็เห็นว่า อำเภอสัตหีบ มีประชากรเพิ่มขึ้นจากเดิมมากที่สุด คือร้อยละ 18.25 ของการเปลี่ยนแปลง รองลงมา คือ อำเภอบางละมุง มีประชากรเพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 17.44 ถัดมา คือ อำเภอบ้านค่าย มีประชากรเพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 16.53 ส่วนอำเภอเมืองระยอง ซึ่งคิดรวมกับกิ่งอำเภอบ้านฉาง มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นจากเดิม มีอัตราใกล้เคียงกับ อำเภอ

ปลวกแดง คือประมาณ ร้อยละ 11.68 และ 11.79 ซึ่งจะเห็นว่าอำเภอเมืองระยอง มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นจากเดิม ในอัตราที่ต่ำสุด เมื่อเทียบกับอำเภออื่น ส่วนในเขตพื้นที่ ระดับตำบลนั้น โดยทั่วไปตำบลที่มีประชากรเบาบาง จะมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร จากเดิมสูงกว่าตำบลที่มีประชากรหนาแน่น ยกเว้นตำบลที่อยู่ใกล้เทศบาลเมืองระยอง และ สุขาภิบาลบางละมุง

4.2 พื้นที่ที่รับการเพิ่มขึ้นของประชากรเป็นส่วนใหญ่ (ดูแผนภาพที่ 4.5)

การพิจารณาพื้นที่ที่รับการเพิ่มขึ้นของประชากร สามารถพิจารณาได้จากการแบ่งกลุ่ม ตำบลด้วยวิธีประมาณความถี่ ของการเพิ่มประชากรเป็นร้อยละ ของการเพิ่มทั้งพื้นที่โครงการ ระหว่างปี.พ.ศ. 2518 - 2522 โดยสามารถแบ่งได้เป็น 7 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 ประชากรลดลง มีอยู่ 8 ตำบล ในจำนวนนี้มีตำบลละหาร ในอำเภอ ปลวกแดง มีจำนวนประชากรลดลงมากที่สุด คือ ลดลงร้อยละ 5.65 และ ในกลุ่มนี้มีตำบล บ้านค่ายซึ่งเป็นที่ตั้งของ สุขาภิบาลบ้านค่าย รวมอยู่ด้วย โดยมีจำนวนประชากรลดลง ร้อยละ 0.21 ของการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งหมด ในบริเวณโครงการ

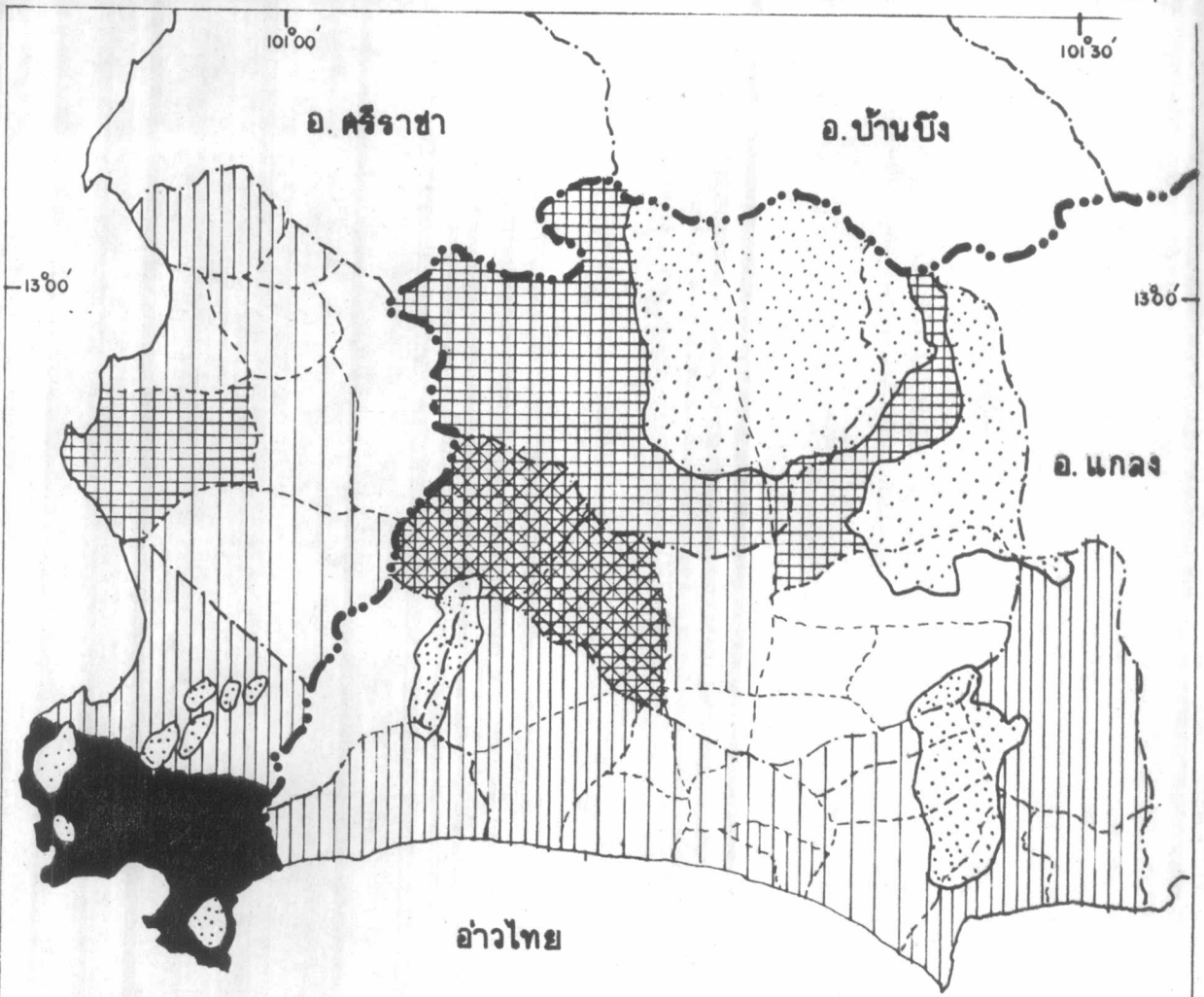
กลุ่มที่ 2 ประชากรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0-2.0 ของการเพิ่มทั้งบริเวณโครงการ มีอยู่ 14 ตำบล ในจำนวนนี้มีตำบลห้วยใหญ่ และตำบลนาเกลือ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลห้วยใหญ่ และสุขาภิบาลนาเกลือ ตามลำดับ

กลุ่มที่ 3 ประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0-5.0 ของการเพิ่มทั้งบริเวณโครงการ มีอยู่ 9 ตำบล ในจำนวนนี้มีตำบลที่เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล รวม 5 สุขาภิบาล คือ สุขาภิบาลเพ บางละมุง บ้านฉาง ฆาตาศุค เทศบาลเมืองระยอง

กลุ่มที่ 4 ประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0-8.0 ของการเพิ่มทั้งบริเวณโครงการ มีอยู่ 3 ตำบล และมีตำบลปลวกแดงซึ่งเป็นที่ตั้งของ สุขาภิบาลปลวกแดง

กลุ่มที่ 5 ประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0-15.0 ของการเพิ่มขึ้นทั้งบริเวณโครงการ มีอยู่ 2 ตำบล คือ ตำบลมาบข่า และตำบลพนานิคม ซึ่งมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หลังจากการเปิดใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 36 คือ กระจังถาย - ระยอง

กลุ่มที่ 6 ประชากรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20.0-30.0 ของการเพิ่มทั้งบริเวณโครงการ
มีอยู่ตำบลเดียว คือ ตำบลสตึก ซึ่งเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสตึก
จะเห็นว่ามีเพียงตำบลเดียวที่รองรับการเพิ่มขึ้น ของจำนวนประชากร สูงถึงร้อยละ
28.83 ของการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในบริเวณโครงการ คือ ตำบลสตึก ซึ่งมี
ลักษณะเป็นศูนย์อิทธิพล ตามการวิเคราะห์ที่ได้เสนอมานั้น และพื้นที่รองรับในเขต
รองลงไป คือ บริเวณพื้นที่ตำบลมาบข่า และตำบลพนานิคม อำเภอบ้านค่าย ซึ่งได้รับแรงกระตุ้น
จากการพัฒนาด้านการคมนาคมที่สะดวกขึ้น ส่วนตำบลที่มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นน้อย คือ
เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละไม่เกิน 2.0 ของการเพิ่มรวมทั้งบริเวณโครงการ มีลักษณะเป็น
บริวาร จะอยู่บริเวณรอบ ๆ ศูนย์อิทธิพล เช่นรอบเทศบาลเมืองระยอง รอบสุขาภิบาล
บางละมุง และนาเกลือ เป็นต้น สำหรับตำบลที่มีจำนวนประชากรลดลง ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่
ที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบแถบ ๆ ระหว่างภูเขา ได้แก่ ตำบลสำนักกระท้อน ตำบลเขาไม้แก้ว
ตำบลบางบุตร และตำบลละหาร เป็นต้น



เส้นแบ่งเขตการปกครอง

- เส้นแบ่งเขตจังหวัด
- เส้นแบ่งเขตอำเภอ
- เส้นแบ่งเขตตำบล
- ป่าไม้โดยประมาณ

แผนที่แสดงการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร
บริเวณโครงการ ปี 2518 - 2522

แผ่นภาพที่ 4.5

	เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	> 20
	"	"	10 - 15
	"	"	5 - 10
	"	"	2 - 5
	"	"	0 - 2
	ลดลง	ร้อยละ	< 0



10100'

10130'

5. สภาพการขยายตัวของชุมชนเมืองและความสามารถในการรับการเพิ่ม ของจำนวน ประชากรในอนาคต

การพิจารณาสภาพการขยายตัวของชุมชนเมืองและความสามารถในการรับประชากร ในอนาคต ของบริเวณพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ ที่มีการรวมตัวของประชากร ได้แก่ ชุมชนที่เป็นเทศบาล หรือสุขาภิบาลนั้น สามารถพิจารณาได้จาก องค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 5.1 ขนาดพื้นที่ของเขตการปกครองระดับชุมชน
5.2 จำนวนประชากรและการเปลี่ยนแปลงในระดับชุมชน
5.3 ความหนาแน่นของประชากร และความเปลี่ยนแปลงในระดับชุมชน

การพิจารณาตามองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น จะช่วยให้เห็นแนวโน้ม และความ เปลี่ยนแปลงของชุมชน เพื่อช่วยการวางแผนพัฒนาชุมชนที่ล้าหลัง หรือมีการก่อรูปการพัฒนา สาขาการผลิตนอกการเกษตรเป็นไปอย่างเชื่องช้า ทั้งนี้การพิจารณาดังกล่าวเป็นเพียงการพิจารณา เฉพาะด้านกายภาพของพื้นที่ โดยการแบ่งเขตการปกครอง ยังมีได้พิจารณาในด้านปัจจัยทาง เศรษฐกิจ เช่น การคลังท้องถิ่น หรือ ความสามารถในการด้านเทคโนโลยี หรือสภาพเงื่อนไข ทางธรรมชาติ ได้แก่ ชุมเขา แม่น้ำ ทะเล หรือสิ่งสนับสนุนการพัฒนาด้านอื่น ๆ

- 5.1 การพิจารณาขนาดพื้นที่ของเขตการปกครองระดับชุมชน

จากตารางที่ 4.2 สามารถแบ่งชุมชนตามขนาดพื้นที่ ได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 เป็นชุมชนที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุด คือ สุขาภิบาลห้วยใหญ่ มีขนาดพื้นที่ชุมชน

โดยประมาณ 97.00 ตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ 2 เป็นชุมชนที่มีขนาดพื้นที่ปานกลางค่อนข้างใหญ่ คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของ ขนาดพื้นที่โดยส่วนรวม ซึ่งมีค่าประมาณ 20.35 ตารางกิโลเมตร ชุมชนดังกล่าวมีอยู่ 3 ชุมชน ได้แก่

สุขาภิบาลบ้านเพ	มีขนาดพื้นที่ประมาณ	30.00	ตารางกิโลเมตร
สุขาภิบาลบางละมุง	มีขนาดพื้นที่ประมาณ	23.00	ตารางกิโลเมตร
สุขาภิบาลนาเกลือ	มีขนาดพื้นที่ประมาณ	22.00	ตารางกิโลเมตร

(นำข้อมูลสุขาภิบาลนาเกลือปี 2521 มาคิด เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในอดีตเท่านั้น)

กลุ่มที่ 3 เป็นชุมชนที่มีขนาดพื้นที่ปานกลางค่อนข้างเล็ก มีอยู่ชุมชนเดียว คือ
สุขาภิบาลมาบตาพุด มีขนาดพื้นที่ประมาณ 14.10 ตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ 4 เป็นชุมชนที่มีขนาดพื้นที่ค่อนข้างเล็ก มีอยู่ 5 ชุมชนได้แก่

สุขาภิบาลสัตว์หีบ	มีขนาดพื้นที่ประมาณ	6.00	ตารางกิโลเมตร
เทศบาลเมืองระยอง	มีขนาดพื้นที่ประมาณ	4.35	ตารางกิโลเมตร
สุขาภิบาลบ้านปลวกแดง	มีขนาดพื้นที่ประมาณ	2.80	ตารางกิโลเมตร
สุขาภิบาลบ้านฉาง	มีขนาดพื้นที่ประมาณ	2.40	ตารางกิโลเมตร
สุขาภิบาลบ้านค่าย	มีขนาดพื้นที่ประมาณ	2.10	ตารางกิโลเมตร

จากตารางที่ 4.2 พิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนของพื้นที่สุขาภิบาล หรือเทศบาล
ต่อพื้นที่ตำบล ที่สุขาภิบาลตั้งอยู่ สามารถแยกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เขตตำบลที่เป็นพื้นที่สุขาภิบาลทั้งหมด หรือมากกว่ามี 2 แห่ง คือ
เทศบาลเมืองระยอง ตั้งอยู่ในตำบลท่าประดู่ขณะนี้ เป็นเขตเทศบาลทั้งหมด และเนื่องจาก
ชุมชนขยายตัวมากขึ้น ทางเทศบาลจึงได้ขยายเขตเป็น 17 ตารางกิโลเมตรแล้ว เพื่อให้
สามารถจัดบริการด้านสาธารณสุขได้ทันต่อการขยายตัวของชุมชน อีกแห่งหนึ่งได้แก่ สุขาภิบาล
นาเกลือ ซึ่งมีเขตสุขาภิบาลใหญ่กว่า เขตพื้นที่ตำบล มีบางส่วนอยู่ในตำบลบางละมุง โดยมี
เขตสุขาภิบาลต่อเนื่องกันมาตามแนวชายฝั่งทะเล และปัจจุบันยุบไปรวมกับเมืองพัทยาเมื่อ
ปี พ.ศ. 2521

กลุ่มที่ 2 เขตตำบลที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เขตสุขาภิบาลมีอยู่ 3 แห่ง คือ

ตำบลห้วยใหญ่	มีพื้นที่เป็นเขตสุขาภิบาลร้อยละ	70.17
ตำบลบางละมุง	มีพื้นที่เป็นเขตสุขาภิบาลร้อยละ	60.44
ตำบลเพ	มีพื้นที่เป็นเขตสุขาภิบาลร้อยละ	60.37

กลุ่มที่ 3 เขตตำบลที่มีพื้นที่เป็นสุขาภิบาลบางส่วน ซึ่งมีโอกาสที่จะขยายเขตได้อีก
หากมีการเปลี่ยนแปลงประชากรในทางเพิ่มขึ้นมากในอนาคต คือตำบลมาบตาพุด มีพื้นที่เป็น
เขตสุขาภิบาลเพียงร้อยละ 28.38

กลุ่มที่ 4 เขตตำบลที่มีพื้นที่เป็นเขตสุขาภิบาลน้อย เมื่อเทียบกับขนาดพื้นที่ตำบล มีอยู่ 4 แห่งได้แก่

ตำบลบ้านค่าย	มีพื้นที่เป็นเขตสุขาภิบาลเพียงร้อยละ	6.40
ตำบลสัทธิ์	มีพื้นที่เป็นเขตสุขาภิบาลเพียงร้อยละ	3.33
ตำบลพลา	มีพื้นที่เป็นเขตสุขาภิบาลเพียงร้อยละ	2.27
ตำบลบ้านปลวกแดง	มีพื้นที่เป็นเขตสุขาภิบาลเพียงร้อยละ	0.78

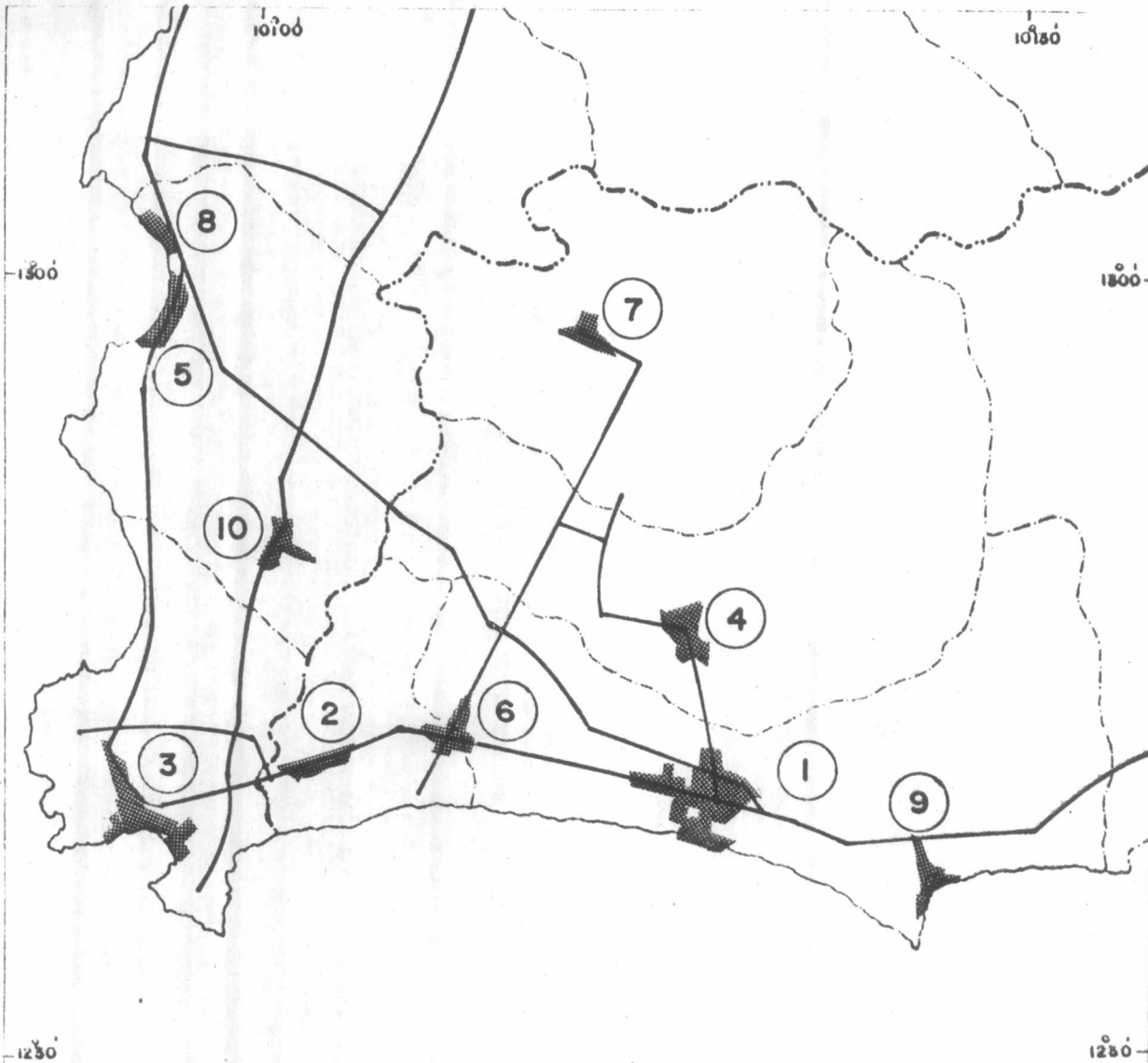
ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบสัดส่วนของพื้นที่สุขาภิบาล หรือเทศบาลต่อพื้นที่ตำบลที่สุขาภิบาล หรือเทศบาลนั้นตั้งอยู่ ปี พ.ศ. 2522

เขตการปกครอง		พื้นที่ตำบล	พื้นที่สุขาภิบาล	ร้อยละของพื้นที่ตำบลที่เป็นเขตสุขาภิบาล
ตำบล (1)	สุขาภิบาล (2)	กม. ² (3)	กม. ² (4)	(5)
1. ท่าประคู้	เทศบาลเมืองระยอง	4.36	4.36	100
2. พลา	บ้านฉาง	88.08	2.40	2.72
3. สัทธิ์	สัทธิ์	180.06	6.00	3.33
4. บ้านค่าย	บ้านค่าย	32.82	2.10	6.40
5. นาเกลือ ¹	นาเกลือ	14.07	22.00	156.36
6. มหาดำพุด	มหาดำพุด	49.69	14.10	28.38
7. ปลวกแดง	บ้านปลวกแดง	361.03	2.80	0.78
8. บางละมุง	บางละมุง	35.69	23.00	64.44
9. เพ	บ้านเพ	49.69	30.00	60.37
10. ห้วยใหญ่	ห้วยใหญ่	138.43	97.00	70.07

ที่มา : (3),(4) ทำเนียบท้องที่ กองปกครองท้องที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

$$(5) = \frac{(4) \times 100}{(3)}$$

1/ พื้นที่สุขาภิบาลนาเกลือ ใหญ่กว่าพื้นที่ตำบลเพราะมีบางส่วนอยู่ในตำบลบางละมุง ต่อเนื่องกับสุขาภิบาลบางละมุง ปัจจุบันยุบไปรวมกับเมืองพัทยา เมื่อปี 2521 การที่นำมาคิดใช้ข้อมูลปี 2521 เพื่อคุณภาพในอดีตเท่านั้น



**แผนที่ แสดงที่ตั้งของชุมชน เมือง และลูกาภิบาล
บริเวณโครงการ ปี พ.ศ 2522**

แผนภาพที่ 4.6

สัญลักษณ์

- 1 เทศบาลเมืองระยอง
- 2 ลูกาภิบาลบ้านฉาง
- 3 ลูกาภิบาลลัดทึบ
- 4 ลูกาภิบาลบ้านค่าย
- 5 เมืองพิทยา
- 6 ลูกาภิบาลมาบตาพุด
- 7 ลูกาภิบาลบ้านปลวกแดง
- 8 ลูกาภิบาลบางละมุง
- 9 ลูกาภิบาลบ้านเพ
- 10 ลูกาภิบาลห้วยใหญ่



5.2 จำนวนประชากรและการเปลี่ยนแปลงในระดับชุมชน

จากตารางที่ 4.4 สามารถพิจารณาการแบ่งกลุ่มของจำนวนประชากร และการเปลี่ยนแปลงในระดับชุมชน จะพิจารณาในช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2522 เฉพาะบริเวณที่เป็นเขตชุมชนตั้งอยู่ ได้แก่ เขตเทศบาล และเขตสุขาภิบาล โดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจากเดิม และจากทั้งหมด ได้ดังนี้

5.2.1 ชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรจากเดิม อยู่ในเกณฑ์สูงมาก คือ สุขาภิบาลมาตาพุด เปลี่ยนแปลงสูงถึงร้อยละ 701.66 รองลงมาคือ สุขาภิบาลบ้านค่าย เปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 84.93

กลุ่มที่ 2 ชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรจากเดิม อยู่ในเกณฑ์สูง อยู่ในช่วงร้อยละ 15-25 สูงกว่าค่าเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงจากเดิมของทุกชุมชน ในบริเวณโครงการซึ่งประมาณได้ว่าร้อยละ 11.79 มีอยู่ 3 ชุมชน ได้แก่

สุขาภิบาลเพ มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 20.76

สุขาภิบาลบางละมุง มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 19.76

สุขาภิบาลนาเกลือ มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 17.61

กลุ่มที่ 3 ชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรจากเดิม อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นจากเดิมอยู่ในช่วงร้อยละ 5-15 มีอยู่ 3 ชุมชน ได้แก่

สุขาภิบาลบ้านฉาง มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 10.63

สุขาภิบาลสัตหีบ มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 10.27

สุขาภิบาลบ้านปลวกแดง มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 8.59

กลุ่มที่ 4 กลุ่มนี้มีการเปลี่ยนแปลงประชากรในทางเพิ่มขึ้นจากเดิมน้อยกว่าชุมชนอื่นทั้งหมดคือ ไม่เกินร้อยละ 5 ของการเปลี่ยนแปลงจากเดิม มีอยู่ 3 ชุมชน

เทศบาลเมืองระยอง มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 5.03

สุขาภิบาลห้วยใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 0.99

5.2.2 การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรของชุมชนต่าง ๆ เปรียบเทียบเป็นร้อยละของการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดแยกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงประชากรในทางเพิ่มขึ้นสูงมาก อยู่ในระดับร้อยละ 20 ขึ้นไป มี 2 ชุมชน คือ สุขาภิบาลมาบตาพุด เพิ่มร้อยละ 35.86 และสุขาภิบาลนาเกลือ เพิ่มร้อยละ 26.64 ของการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งหมด ในบริเวณโครงการ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในทางเพิ่มขึ้นสูง อยู่ในช่วงร้อยละ 10-20 มีจำนวน 3 ชุมชน ได้แก่

สุขาภิบาลบ้านค่าย มีการเปลี่ยนแปลงจากการเปลี่ยนแปลงรวม ร้อยละ 16.23

สุขาภิบาลสัทธิ์ มีการเปลี่ยนแปลงจากการเปลี่ยนแปลงรวม ร้อยละ 13.03

สุขาภิบาลบ้านเพ มีการเปลี่ยนแปลงจากการเปลี่ยนแปลงรวม ร้อยละ 11.88

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในทางเพิ่มขึ้น อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ค่อนข้างน้อย คือ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของการเปลี่ยนแปลงโดยส่วนรวม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 10 ชุมชนที่มีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอยู่ในช่วงร้อยละ 5-10 มีอยู่ 3 ชุมชน ได้แก่

สุขาภิบาลบ้านฉาง มีการเปลี่ยนแปลงจากการเปลี่ยนแปลงรวม ร้อยละ 9.97

เทศบาลเมืองระยอง มีการเปลี่ยนแปลงจากการเปลี่ยนแปลงรวม ร้อยละ 9.36

สุขาภิบาลบางละมุง มีการเปลี่ยนแปลงจากการเปลี่ยนแปลงรวม ร้อยละ 9.28

กลุ่มที่ 4 คือกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในทางเพิ่มขึ้น อยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือน้อยกว่าร้อยละ 5 ของการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งหมด มีอยู่ 2 ชุมชนด้วยกัน คือ สุขาภิบาลห้วยใหญ่ เปลี่ยนแปลงร้อยละ 0.96 และสุขาภิบาลบ้านปลวกแดง เปลี่ยนแปลงร้อยละ 0.78

5.3 ความหนาแน่นของประชากร และความเปลี่ยนแปลงในระดับชุมชน

จากตารางที่ 4.3 สามารถพิจารณาความหนาแน่นของประชากรในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล ซึ่งเป็นบริเวณที่มีการรวมตัวกันของประชากรเป็นชุมชน โดยสามารถแบ่งกลุ่มตามความหนาแน่นปี พ.ศ. 2522 ได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เขตชุมชนที่มีความหนาแน่นสูง อยู่ในเกณฑ์ที่ควรพิจารณาการขยายเขต เพื่อการพัฒนาบริการด้านสาธารณูปโภค และการบริการของรัฐได้แก่

เทศบาลเมืองระยอง มีความหนาแน่นของประชากร 6,194.71 คน/กม.²

สุขาภิบาลบ้านฉาง มีความหนาแน่นของประชากร 5,962.50 คน/กม.²

กลุ่มที่ 2 เขตชุมชนที่มีความหนาแน่นของประชากรปานกลางค่อนข้างสูง อยู่ในเกณฑ์ที่ควรพิจารณาการให้บริการรองลงไป มี 3 แห่งได้แก่

สุขาภิบาลสัทธิ์บ มีความหนาแน่นของประชากร 3,212.30 คน/กม.²

สุขาภิบาลบ้านค่าย มีความหนาแน่นของประชากร 2,319.52 คน/กม.²

สุขาภิบาลนาเกลือ มีความหนาแน่นของประชากร 1,114.27 คน/กม.²

กลุ่มที่ 3 เขตชุมชนที่มีความหนาแน่นของประชากรปานกลาง ค่อนข้างต่ำอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถรับการเพิ่มของประชากรได้อีกมาก มี 4 แห่งได้แก่

สุขาภิบาลมาตาพุด มีความหนาแน่นของประชากร 612.91 คน/กม.²

สุขาภิบาลบ้านปลวกแดง มีความหนาแน่นของประชากร 487.50 คน/กม.²

สุขาภิบาลบางละมุง มีความหนาแน่นของประชากร 337.43 คน/กม.²

สุขาภิบาลบ้านเพ มีความหนาแน่นของประชากร 317.53 คน/กม.²

กลุ่มที่ 4 เขตชุมชนที่มีความหนาแน่นของประชากรต่ำ สามารถรับการเพิ่มจำนวนประชากรได้อีกมาก คือ ชุมชนสุขาภิบาลห้วยใหญ่ มีความหนาแน่นเฉลี่ย 138.43 คน/กม.²

และเมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของชุมชนเมือง จากปี พ.ศ. 2518-2522 พบว่า ชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นมากที่สุดคือ สุขาภิบาลบ้านค่าย มาเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงไปได้แก่ สุขาภิบาลบ้านฉาง และสุขาภิบาลมาบตาพุด กลุ่มที่มีความหนาแน่น เปลี่ยนแปลง ในระดับปานกลาง เนื่องจากชุมชนโตเต็มที่ ได้แก่ สุขาภิบาลสัตหีบ เทศบาลเมืองระยอง และสุขาภิบาลนาเกลือ สำหรับกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นเพิ่มขึ้นน้อย ได้แก่ สุขาภิบาลบางละมุง เพ และบ้านปลวกแดง ส่วนสุขาภิบาลห้วยใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลง ความหนาแน่นเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด แม้ว่าจะมีขนาดประชากรมาก แต่เนื่องจากมีขนาดพื้นที่สุขาภิบาล ใหญ่มาก สามารถที่จะรับการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นได้ โดยยังไม่จำเป็นต้องขยายเขต

ตารางที่ 4.3 แสดงขนาดพื้นที่ จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร ปี พ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2522

เขตการปกครอง		พื้นที่		ประชากร 2518		ประชากร 2522		ความหนาแน่นของประชากร	
		กม ²	%	จำนวน	%	จำนวน	%	พ.ศ. 2518 คน/กม ² .	พ.ศ. 2522 คน/กม ² .
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1. เทศบาลเมืองระยอง	ร.	4.36	2.15	25,657	23.42	26,947	20.63	5,898.16	6,194.71
2. สุขาภิบาลบ้านฉาง	ฉ.	2.40	1.20	12,935	11.80	14,310	10.95	5,385.58	5,962.50
3. สุขาภิบาลสหัสขันธ์	ส.	6.00	2.96	17,478	15.95	19,274	14.75	2,913.00	3,212.33
4. สุขาภิบาลบ้านค่าย	ค.	2.10	1.05	2,634	2.40	4,871	3.73	1,254.29	2,319.52
5. สุขาภิบาลนาเกลือ ^{1/}	บ.	22.00	10.80	20,842	19.03	24,514	18.76	947.35	1,114.27
6. สุขาภิบาลมาตาพุด	ร.	14.10	6.93	1,078	0.98	8,642	6.62	76.45	612.91
7. สุขาภิบาลบ้านปลวกแดง	ป.	2.80	1.39	1,267	1.16	1,365	1.05	448.93	487.50
8. สุขาภิบาลบางละมุง	บ.	23.00	11.29	6,481	5.92	7,761	5.95	281.78	337.43
9. สุขาภิบาลนานแพ	ร.	30.00	14.72	7,888	7.20	9,526	7.29	262.93	317.53
10. สุขาภิบาลห้วยใหญ่	บ.	97.00	47.51	13,296	12.14	13,428	10.27	137.07	138.43
รวม		203.76	100	109,546	100	130,638	100	537.65	641.17

ที่มา (1),(3),(5) ทำเนียบท้องที่ กองปกครองท้องที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

$$(7) = (3) \div (1)$$

$$(8) = (5) \div (1)$$

หมายเหตุ 1/ สุขาภิบาลนาเกลือยุบเมื่อ พ.ศ. 2521 ไปรวมกับเมืองพัทยา การนำข้อมูลของสุขาภิบาลนาเกลือมาคิด เพื่อการเปลี่ยนแปลงในอดีตเท่านั้น



ตารางที่ 4.4 การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรและการเปลี่ยนความหนาแน่นของประชากร ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ปี พ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2522

เขตการปกครอง	จำนวนประชากร (คน)	การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร (คน)					ความหนาแน่นของประชากร คน/กม. ²		การเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของประชากร	
		2518	2522	(2)-(1)	%จากเดิม	%จากทั้งหมด	2518	2522	(7)-(6)	อันดับ
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1. เทศบาลเมืองระยอง	ร.	25,657	26,947	1,290	5.03	6.12	5,898.16	6,194.71	296.55	4
2. สุขาภิบาลบ้านฉาง	ฉ.	12,935	14,310	1,375	10.63	6.52	5,385.58	5,962.50	576.92	2
3. สุขาภิบาลสหัสขันธ์	ส.	17,478	19,274	1,796	10.27	8.52	2,913.00	3,212.33	299.33	5
4. สุขาภิบาลบ้านค่าย	ค.	2,634	4,871	2,237	84.93	10.61	1,254.29	2,319.52	1,066.23	1
5. สุขาภิบาลนาเกลือ ^{1/}	บ.	20,842	24,514	3,672	17.61	17.41	947.35	1,114.27	166.92	6
6. สุขาภิบาลมาตาบุตร	ร.	1,078	8,642	7,564	701.66	35.86	76.45	612.91	536.46	3
7. สุขาภิบาลบ้านปลวกแดง	ป.	1,257	1,365	108	8.59	0.50	448.93	487.50	38.57	9
8. สุขาภิบาลบางละมุง	บ.	6,481	7,761	1,280	19.75	6.07	281.78	337.43	55.65	7
9. สุขาภิบาลบ้านเพ	ร.	7,888	9,526	1,638	20.76	7.76	262.93	317.53	54.60	8
10. สุขาภิบาลห้วยใหญ่	บ.	13,296	13,428	132	0.99	0.63	137.07	138.43	1.36	10
รวม		109,546	130,638	21,092	-	100	537.65	641.17	67.67	-

ที่มา: (1),(2),(6),(7) จากตารางที่ 4.3

(3) = (2)-(1)

(4) = $\frac{(3) \times 100}{(1)}$

หมายเหตุ 1/ สุขาภิบาลนาเกลือยุบเมื่อ พ.ศ. 2521 ไปรวมกับเมืองพัทยา การนำข้อมูลของสุขาภิบาลนาเกลือมาคิด เพื่อดูความเปลี่ยนแปลง

สรุป สภาพะการขยายตัวของชุมชนเมือง และความสามารถในการรับการเพิ่มของประชากรในอนาคต โดยพิจารณาขนาดพื้นที่การปกครอง จำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร และความหนาแน่นของประชากร เปรียบเทียบในช่วงปี พ.ศ. 2518 ถึง พ.ศ. 2522 ได้ดังนี้ (ดูตารางที่ 4.4)

(1) พื้นที่ที่ควรให้ความสนใจเนื่องจากมีจำนวนประชากรรวมตัวกันอยู่มาก ได้แก่ ชุมชนเทศบาลเมืองระยอง สุขาภิบาลนาเกลือ (ปัจจุบันยุบไปรวมกับเมืองพัทยา ซึ่งเป็นศูนย์การท่องเที่ยวที่สำคัญ เมื่อ พ.ศ. 2521) สุขาภิบาลสัตหีบ ซึ่งเชื่อว่าเป็นเขตที่มีอิทธิพลต่อภูมิภาคนี้เป็นอย่างมาก และในจำนวนนี้สุขาภิบาลนาเกลือมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในทางเพิ่มขึ้นเร็วมาก เมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงโดยส่วนรวมของพื้นที่บริเวณโครงการคือ เปลี่ยนแปลงร้อยละ 26.64 และรองลงไปคือ สุขาภิบาลสัตหีบ เปลี่ยนแปลงร้อยละ 13.03 เทศบาลเมืองระยอง เปลี่ยนแปลงร้อยละ 9.36 ซึ่งในบริเวณชุมชนทั้ง 4 นี้ ชุมชนเทศบาลเมืองระยองมีปัญหาในเรื่องการให้บริการด้านสาธารณสุขมากที่สุด เพราะมีขนาดพื้นที่เทศบาลเล็ก และความหนาแน่นมากที่สุด ประมาณ 6,194.71 คน/กม.² ซึ่งมีความหนาแน่นมากกว่า อันดับรองลงไปคือ สุขาภิบาลสัตหีบ ถึงเท่าตัว ดังนั้น เพื่อผ่อนคลายความหนาแน่น ควรพิจารณาการขยายเขตเทศบาลเมืองระยอง ซึ่งมีเพียง 4.36 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 2.15 ของพื้นที่เทศบาล และสุขาภิบาลทั้งหมดรวมกันอีกแห่งหนึ่งที่อาจอยู่ในข่ายที่ควรพิจารณาขยายเขต คือ สุขาภิบาลสัตหีบ ซึ่งมีพื้นที่เพียง 6.00 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 2.96 ของพื้นที่เทศบาล และ สุขาภิบาลทั้งหมดรวมกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับการพัฒนาต่าง ๆ ภาครัฐบาล ในภูมิภาคนี้และเป็นศูนย์ชุมชนที่สามารถให้บริการ ต่อชุมชนรอง ๆ ลงไปในบริเวณใกล้เคียงได้ต่อไป

(2) พื้นที่ที่ควรให้ความสนใจรองลงไปเนื่องจากมีการรวมตัวของประชากร อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง มี 2 ชุมชน คือ สุขาภิบาลบ้านฉาง และ สุขาภิบาลห้วยใหญ่ ซึ่งพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรแล้วพบว่า สุขาภิบาลบ้านฉางมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรจากเดิม จัดอยู่ในชั้นปานกลาง คือ ร้อยละ 10.63 และร้อยละ 9.97 เมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด แต่ความหนาแน่นในการรวมตัวบนพื้นที่สูง เป็นที่สองรองจากเทศบาลเมืองระยอง คือ ประมาณ 5,962.50 คน/กม.² เมื่อ ปี พ.ศ. 2522 ทั้งนี้เพราะ

มีขนาดพื้นที่สุขาภิบาลที่เล็กกว่าได้ 2.40 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 1.20 ของพื้นที่เทศบาล และ สุขาภิบาลทั้งหมดรวมกัน ส่วนสุขาภิบาลห้วยใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในทางเพิ่มขึ้นน้อยมาก คือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.99 จากเดิม และเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.96 ซึ่งนับว่าน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงประชากร ภายในเขตเทศบาล และ สุขาภิบาลทั้งหมดรวมกัน เมื่อเทียบจำนวนประชากรต่อพื้นที่นับได้ว่ามี ความหนาแน่นน้อย ทั้งนี้เพราะมีขนาดพื้นที่สุขาภิบาลใหญ่ที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 47.51 ของพื้นที่เทศบาล และ สุขาภิบาลทั้งหมดรวมกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ายังสามารถรับการเพิ่มของประชากรได้อีกมาก โดยยังไม่ต้องพิจารณาการขยายเขตสุขาภิบาลออกไปในทางตรงข้าม สุขาภิบาลบ้านฉาง ควรอยู่ในข่ายที่ควรพิจารณาการขยายเขตสุขาภิบาลออกไป ทั้งนี้เพื่อเตรียมรับการเพิ่มของประชากร หากมีการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมในบริเวณใกล้เคียงชุมชน

(3) บริเวณพื้นที่ที่มีการรวมตัวของประชากรอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ได้แก่ สุขาภิบาลเพ สุขาภิบาลมาตาพุด และสุขาภิบาลบางละมุง ในชุมชนดังกล่าว สุขาภิบาลบ้านเพ และสุขาภิบาลบางละมุงมีการเปลี่ยนแปลงประชากรอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง แต่ความหนาแน่นอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ซึ่งยังสามารถรับการเพิ่มประชากรได้อีกโดยไม่ต้องขยายเขต ทั้งนี้เพราะสุขาภิบาลทั้ง 2 มีขนาดพื้นที่สุขาภิบาลอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างใหญ่กว่าได้ 30.00 และ 23.00 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 14.72 และ 11.29 ของพื้นที่เขตเทศบาล และ สุขาภิบาลรวมกัน ตามลำดับ แต่สุขาภิบาลมาตาพุดมีการเปลี่ยนแปลงประชากรช่วง ปี พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2522 ในทางเพิ่มขึ้น สูงมาก คือ เพิ่มจากเดิมสูงถึงร้อยละ 701.66 และเพิ่มขึ้นจากทั้งหมดเพียงร้อยละ 35.86 จะเห็นได้ว่าชุมชนสุขาภิบาลมาตาพุดนี้มีการรวมตัวของประชากร และการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในทางเพิ่มขึ้น สูงกว่าชุมชนสุขาภิบาลบ้านฉาง แม้ว่าจะมีที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุมชนบ้านฉางอยู่ใกล้ชุมชน สุขาภิบาลสัตหีบ ซึ่งเมื่อครั้งทหารอเมริกันมาใช้ฐานทัพเรือ นั้น ทำให้ชุมชนบ้านฉางอยู่ในฐานะที่สามารถขยายตัวได้เร็วกว่านั่นเอง

(4) บริเวณพื้นที่ที่มีการรวมตัวของประชากรน้อย ได้แก่ ชุมชนสุขาภิบาลบ้านค่าย และสุขาภิบาลบ้านปลวกแดง ซึ่งนับว่าเป็นชุมชนที่ต่ำลงที่สุด แต่เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรพบว่า สุขาภิบาลบ้านค่าย มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในทางเพิ่มขึ้น อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงมาก คือ เปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 84.93 ซึ่งมากที่สุด และร้อยละ 16.23 เมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงโดยส่วนรวม ส่วนชุมชนสุขาภิบาลปลวกแดง เป็นชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ คือร้อยละ 8.59 และเมื่อเทียบการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดแล้ว จะอยู่ในเกณฑ์ต่ำที่สุด คือร้อยละ 0.78 ฉะนั้นจึงควรส่งเสริมการพัฒนาชุมชนปลวกแดง และบ้านค่าย ให้มากขึ้นเพื่อให้ทัดเทียมกับชุมชนอื่น เพื่อสามารถเป็นที่พึ่งพาในด้านกิจกรรมบริการ ให้แก่เขตชนบทรอบ ๆ ได้ดีขึ้น

6. อิฐราถัน ของประชากรระหว่างเมืองกับชนบท พ.ศ. 2522 (ดูตารางที่ 4.5 และแผนภาพที่ 4.7) จากตารางที่ 4.5 จะเห็นว่าบริเวณพื้นที่ที่ประชากรรวมตัวกันอยู่ในเขตเมือง และกระจายตัวอยู่ในชนบท สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม โดยการเปรียบเทียบจำนวนประชากรในเขตชุมชนต่อจำนวนประชากรนอกเขต พอสรุปได้ดังนี้.

กลุ่มที่ 1 จำนวนประชากรรวมตัวกันอยู่ภายในเขตชุมชนเป็นส่วนใหญ่ คือ มากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนประชากรในแต่ละอำเภอ มีจำนวน 3 อำเภอ 1 เทศบาล และ 6 สุขาภิบาล ได้แก่ ชุมชนในอำเภอบางละมุง อำเภอเมืองระยอง และกิ่งอำเภอบ้านฉาง

กลุ่มที่ 2 จำนวนประชากรที่รวมตัวกันอยู่ภายในเขตชุมชน ระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรในเขตอำเภอที่ชุมชนนั้นตั้งอยู่ มีเพียงชุมชนเดียว คือ สุขาภิบาลสัตหีบ มีจำนวนประชากรในเขตสุขาภิบาลร้อยละ 22.77 ของจำนวนประชากรทั้งอำเภอ

กลุ่มที่ 3 จำนวนประชากรที่รวมตัวกันอยู่ภายในเขตชุมชนเป็นส่วนน้อย และมีประชากรของอำเภอที่ชุมชนนั้นตั้งอยู่ กระจายอยู่ในเขตชนบทโดยทั่วไป ได้แก่ อำเภอบ้านค่าย และอำเภอปลวกแดง โดยมีจำนวนประชากรรวมตัวกัน ในเขตชุมชน ประมาณร้อยละ 6.85 และ 5.32 ของจำนวนประชากรในแต่ละอำเภอ ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามจากการเปรียบเทียบจำนวนประชากร ที่รวมตัวกันอยู่ในชุมชนเมืองของอำเภอต่าง ๆ กับจำนวนประชากร ที่กระจายกันอยู่ในเขตชนบท ของทั้งพื้นที่โครงการอาจสรุปได้ว่า อำเภอที่มีจำนวนประชากรรวมตัวกันอยู่ ในพื้นที่ชุมชนเมืองมากที่สุด โดยประชากรเหล่านั้นจะประกอบอาชีพอุตสาหกรรม การบริการ หรืออาชีพรับจ้างอื่น ๆ ที่มีโชทำเกษตรกรรม ได้แก่ บริเวณชุมชนเมืองในเขตอำเภอบางละมุง และชุมชนเมืองในเขตพื้นที่อำเภอเมืองระยอง โดยมีการรวมตัวของจำนวนประชากรประมาณร้อยละ 12.07 และ 12.06 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในบริเวณโครงการ รวมตัวกันอยู่ในเขตเมือง สำหรับประชากรในอำเภอสัตหีบนั้น มีจำนวนสูงถึง 84,639 คน แต่เนื่องจากบริเวณพื้นที่ชุมชนถูกจำกัดด้วยเขตทหาร และเนินเขาเตี้ย ๆ ประชากรจึงกระจายตัวอยู่บริเวณรอบนอก เขตสุขาภิบาลออกไปเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 4.5 แสดงอัตราส่วนระหว่างเมืองกับชนบท โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร ปี พ.ศ. 2522

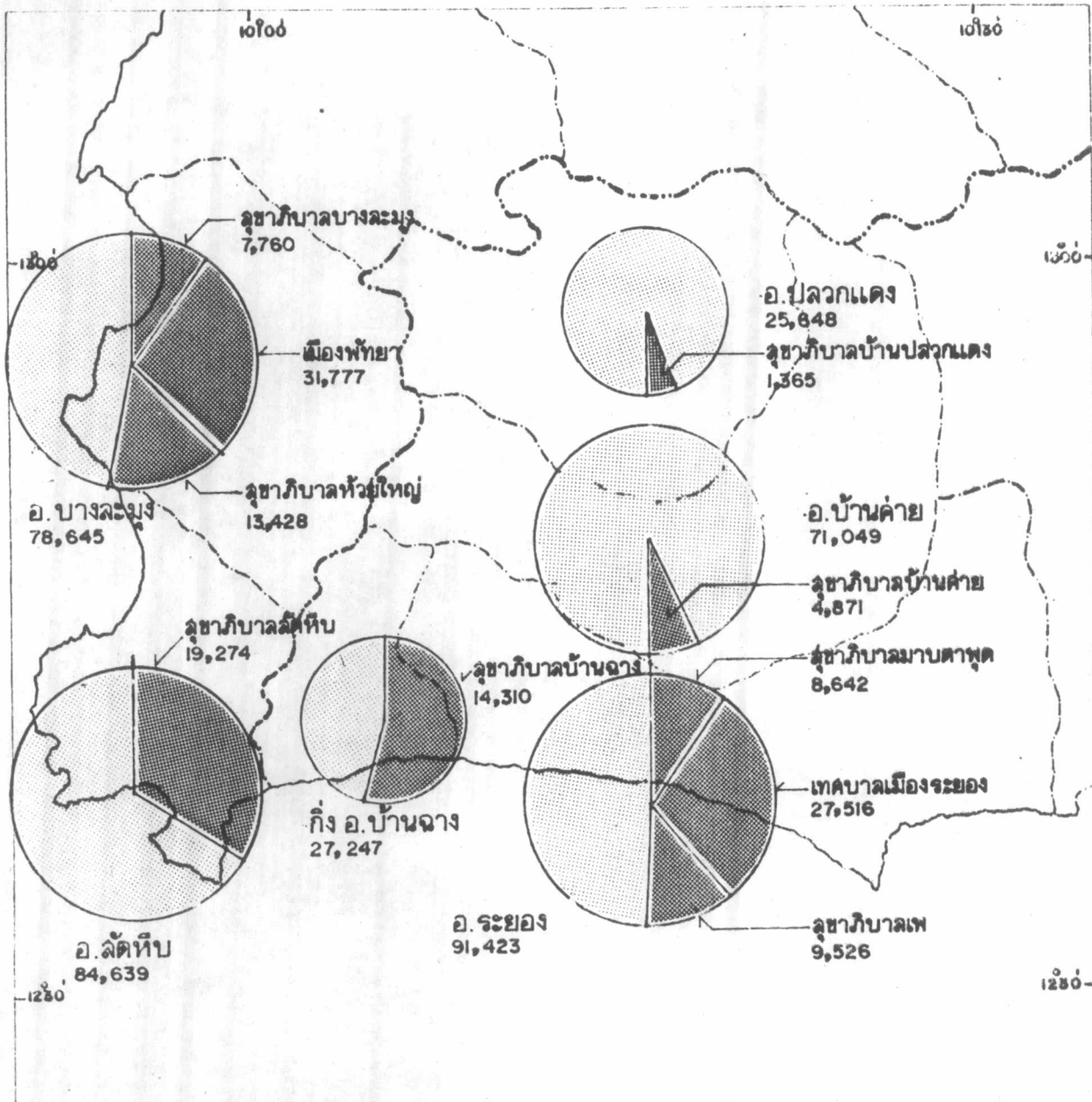
เขตการปกครอง		จำนวนประชากร ปี พ.ศ. 2522				ร้อยละของประชากรในเขตต่อประชากรรายอำเภอ	ร้อยละของประชากรในเขตต่อประชากรทั้งหมด	ร้อยละของประชากรนอกเขตต่อประชากรทั้งหมด
อำเภอ	เทศบาลหรือสุขาภิบาล	ประชากรรายอำเภอ	ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล		นอกเขต			
			ในเขต	รวมในเขต				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
อำเภอบางละมุง	1. สุขาภิบาลบางละมุง		7,761					
	2. สุขาภิบาลนาเกลือ ^{1/}	78,645	24,514	45,703	32,942	58.11	12.07	8.69
	3. สุขาภิบาลห้วยใหญ่		13,428					
อำเภอสัตหีบ	4. สุขาภิบาลสัตหีบ	84,639	19,274	19,274	65,365	22.77	5.09	17.26
อำเภอเมืองระยอง	5. เทศบาลเมืองระยอง		27,516					
	6. สุขาภิบาลมาตาทุก	91,433	8,642	45,684	45,749	50.03	12.06	12.09
	7. สุขาภิบาลบ้านเพ		9,526					
กิ่งอำเภอบ้านฉาง	8. สุขาภิบาลบ้านฉาง	27,247	14,310	14,310	12,937	52.52	3.78	3.43
อำเภอบ้านค่าย	9. สุขาภิบาลบ้านค่าย	71,049	4,871	4,871	66,178	6.85	1.29	17.47
อำเภอปลวกแดง	10. สุขาภิบาลปลวกแดง	25,648	1,365	1,365	24,283	5.32	0.36	6.41
บริเวณโครงการ		378,661	131,207	131,207	248,023	34.65	34.65	65.35

ที่มา : จากตารางที่ ๓.๒ และ ๔.๓

$$(6) = (3) - (5)$$




$$(7) = \frac{(5) \times 100}{(3)}$$

หมายเหตุ 1/ สุขาภิบาลนาเกลือ ในข้อมูล ปี พ.ศ. 2521 นำมาคิดเพื่อคุณภาพในอดีตเท่านั้น ปัจจุบันยุบแล้ว เมื่อ ปี พ.ศ. 2521 ไปรวมกับเมืองพัทยา



แผนที่ แสดงลักษณะของประชากรระหว่างเมือง กับชนบท จำแนกรายอำเภอ พ.ศ. 2522

แผ่นภาพที่ 4.7

- สัญลักษณ์**
-  จำนวนประชากรทั้งหมดของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ
 -  จำนวนประชากรในเขตเมือง หรือตำบล
 -  จำนวนประชากรในเขตชนบทรอบๆ เมือง
- ที่มา : จากตารางที่ 4.5



7. การคาดคะเนการขยายตัวของประชากรในอนาคต

จากตารางที่ 4.6 จะเห็นว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2517-2522 อำเภอสตึกมี มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร สูงที่สุดคือประมาณร้อยละ 4.09 อำเภอปลวกแดง บ้านค่าย และบางละมุง มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2517-2522 ร้อยละ 3.92, 3.78, และ 3.17 ตามลำดับ สำหรับกิ่งอำเภอบ้านฉางนั้น มีอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากรต่ำที่สุดคือ เฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. 2517-2522 ร้อยละ 0.03 ดังนั้นการคาดการณ์ถึงจำนวนแนวโน้มของประชากรโดยปกติ และถ้ามีโครงการอุตสาหกรรมหลักเกิดขึ้น จะมีผลกระทบต่อจำนวนประชากร และ จำนวนแรงงานที่เพิ่มขึ้น

7.1 การคาดคะเนจำนวนประชากรในระดับอำเภอ จากแนวโน้มการเพิ่มขึ้นโดยปกติ โดยใช้สูตร $P_t = P_0(1+r)^t$ ให้ปีฐานคือ ปี พ.ศ. 2522 และคาดการณ์จำนวนประชากร ในช่วงปี พ.ศ. 2527-2532-2537 ด้วยเหตุผลที่ว่า ปี พ.ศ. 2527 คาดว่าเป็นปีที่โครงการก่อสร้างอาคารโรงงาน และการติดตั้งเครื่องจักรต่าง ๆ เพื่อกิจกรรมอุตสาหกรรมหลัก ในบริเวณโครงการจะแล้วเสร็จ และจะมีบางแห่งเริ่มดำเนินการแล้ว การคาดการณ์ในช่วงที่สอง คือปี พ.ศ. 2532 เป็นปีที่คาดว่าจะมีการขยายตัวในด้านธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมหลัก และจะมีแรงงานนอกอุตสาหกรรมเกิดขึ้นอย่างมาก และการคาดการณ์ช่วงสุดท้ายคือ ปี พ.ศ. 2537 เป็นปีที่คาดว่าจะสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดตั้งฐาน และเป็นที่การพัฒนาต่าง ๆ จะส่งผลกระทบต่อในด้านต่าง ๆ แก่บริเวณโครงการ อย่างชัดเจน

สรุปการคาดคะเนจำนวนประชากร จากแนวโน้มปกติ โดยใช้จำนวนประชากรปี 2522 เป็นปีฐานและกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นไปอย่างปกติในสถานะการดำเนินการเมือง และ สถานะการดำเนินการเศรษฐกิจ ดังที่ผ่านมาในช่วงปี 2518-2522 นั้น จำนวนประชากรในบริเวณโครงการ จะเพิ่มขึ้นจากเดิมคือ 378,661 คน ปี พ.ศ. 2522 เป็น 446,388 คน 527,655 คน และ 624,708 คน ในช่วงปี พ.ศ. 2527, 2532 และ พ.ศ. 2537 ตามลำดับ โดยกระจายอยู่ในบริเวณพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ซึ่งจำนวนประชากรดังกล่าวกระจาย อยู่ในพื้นที่อำเภอที่สำคัญ คือ สตึก, บางละมุง, ระยอง และบ้านค่าย กว่าร้อยละ 88.2 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และอีก 11.8 กระจายอยู่ในอำเภอปลวกแดง และกิ่งอำเภอบ้านฉาง (ดูตารางที่ 4.8 และแผนภูมิที่ 4.9)

ตารางที่ 4.6 จำนวนประชากรจำแนกรายอำเภอ เปรียบเทียบกับยอดรวมของจังหวัดในช่วง ปี พ.ศ. 2517 - พ.ศ. 2522

ลำดับ	เขตการปกครอง	จำนวนประชากร (คน)					
		2517	2518	2519	2520	2521	2522
1.	ยอดรวม 2 จังหวัด	931,961	956,897	998,937	1,019,713	1,042,676	1,065,330
1.1.	จังหวัดชลบุรี	630,455	644,052	669,213	681,232	696,835	712,426
1.2.	จังหวัดระยอง	301,506	312,845	329,724	338,481	345,841	352,904
2.	รวมบริเวณพื้นที่โครงการ	319,734	328,695	353,876	360,583	368,000	378,661
2.1.	อำเภอบางละมุง	65,548	66,965	68,870	70,699	73,968	78,645
2.2.	อำเภอสัตหีบ	69,526	71,572	80,355	80,887	81,963	84,639
2.3.	อำเภอเมืองระยอง + กิ่งอ. บ้านฉาง ^{1/}	104,211	106,250	111,800	114,587	116,702	118,680
2.4.	อำเภอบ้านค่าย	59,270	60,967	68,941	69,768	70,526	71,049
2.5.	อำเภอปลวกแดง	21,179	22,941	23,910	24,642	24,842	25,648

หมายเหตุ 1/ กิ่งอำเภอบ้านฉางตั้งเมื่อ ปี 2519 เดิมรวมอยู่ในอำเภอเมืองระยอง

ที่มา สมุดสถิติรายปี จังหวัดชลบุรีและระยอง สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 4.7 อัตราการขยายตัวของประชากรโดยธรรมชาติ บริเวณพื้นที่โครงการ ช่วงปี พ.ศ. 2518 - 2522

ลำดับ	เขตอำเภอ	อัตราการขยายตัวของประชากรตามธรรมชาติ (% ต่อปี) ^{1/}					
		2517-18	2518-19	2519-20	2520-21	2521-22	เฉลี่ย ^{2/}
1.	ยอดรวม 2 จังหวัด	6.36	4.39	2.07	2.25	2.17	3.44
1.1.	จังหวัดชลบุรี	2.15	3.90	1.79	2.29	2.23	2.47
1.2.	จังหวัดระยอง	3.76	5.39	2.65	2.17	2.04	2.67
2.	รวมบริเวณพื้นที่โครงการ	2.80	7.66	1.89	2.05	2.89	3.45
2.1.	อำเภอบางละมุง	2.16	2.84	2.65	4.62	6.32	3.71
2.2.	อำเภอสัตหีบ	2.94	12.27	0.66	1.33	3.26	4.09
2.3.	อำเภอเมืองระยอง + กิ่งอ. บ้านฉาง	1.95	5.22	2.49	1.84	1.69	2.63
2.4.	อำเภอบ้านค่าย	2.86	13.07	1.19	1.08	0.74	3.78
2.5.	อำเภอปลวกแดง	8.31	4.22	3.06	0.81	3.24	3.92

หมายเหตุ : 1/ สูตรที่ใช้ในการคำนวณ

2/ สูตรที่ใช้ในการคำนวณ

$$r_t = \frac{P_t - P_o}{P_o}$$

$$r = \frac{r_1 + r_2 + \dots + r_t}{t}$$

ที่มา จากตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.8 การคาดคะเนจำนวนประชากรในอนาคต ของอำเภอต่าง ๆ ในบริเวณโครงการ ช่วงปี พ.ศ. 2527-2532 และ 2537 โดยพิจารณาจากอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละของปี 2517-2522

เขตการปกครอง	อัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ	การคาดการณ์จำนวนประชากรโดยแนวโน้มนปกติ			
	ปี 2517-2522	2522	2527	2532	2537
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1. อำเภอบางละมุง	3.71	78,645	94,374	113,488	136,185
2. อำเภอสัตหีบ	4.09	84,639	103,259	125,975	153,689
3. อำเภอเมืองระยอง	2.63	91,433	104,233	118,825	135,460
4. อำเภอบ้านค่าย	3.78	71,049	85,969	104,022	125,866
5. อำเภอปลวกแดง	3.92	25,648	31,034	37,551	45,436
6. กิ่งอำเภอบ้านฉาง ^{1/}	0.03	27,247	27,519	27,794	28,072
รวมบริเวณโครงการ	3.71	378,661	446,388	527,655	624,708

ที่มา : (2),(3) จากตารางที่ 4.9 และ 4.10

(4),(5),(6) จากสูตร

$$P_t = P_0 (1+r)^t$$

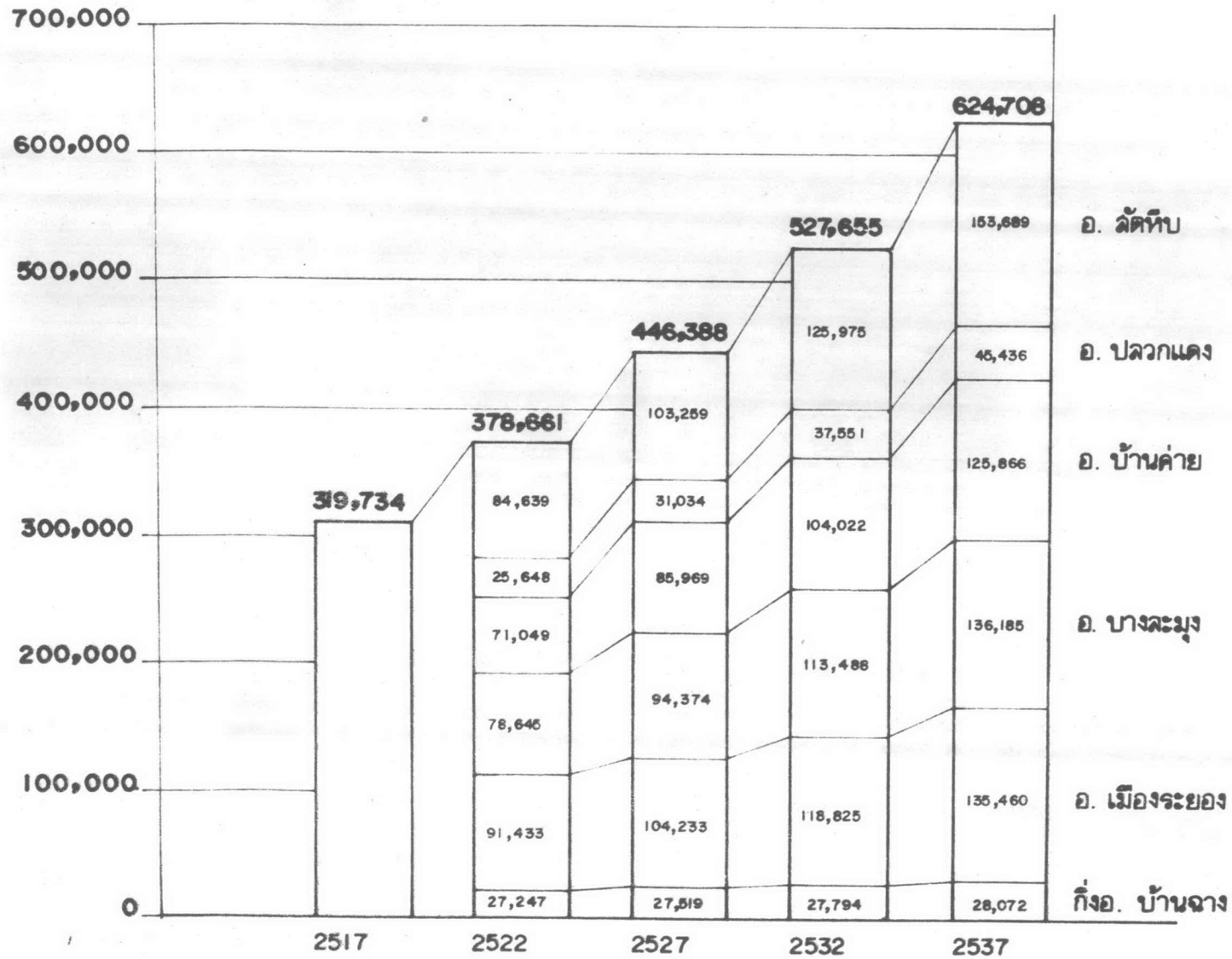
P_t = จำนวนประชากรปีสุดท้าย (ปีที่ต้องการหา)

P_0 = จำนวนประชากรปีแรก (ปีฐาน)

r = อัตราความเจริญโดยเฉลี่ยต่อปี

t = ระยะเวลา

หมายเหตุ 1/ คิ้ออัตราการขยายตัวเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2519 - 2522



การเติบโตของจำนวนประชากร ปีพ.ศ. 2517— 2522

และกาชคาดคะเนจำนวนประชากร พ.ศ. 2527-2537 โดยพิจารณาจาก
 การเติบโตเฉลี่ยรายอำเภอตามแนวโน้มปกติ. ที่มา: ตารางที่ 4.0
 เกี่ยวตามอัตรการเพิ่มในระหว่งประชากร จากข้อไปหมก.

แผนภูมิที่ 4.3

7.2 การคาดคะเนจำนวนประชากรในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล (ดูตารางที่ 4.9 , 4.10 , 4.11 และแผนภูมิที่ 4.4) จากการพิจารณาอัตราการเพิ่มขึ้น ของจำนวนประชากร ในบริเวณเขตชุมชน เทศบาล หรือ สุขาภิบาล สามารถสรุปอัตราการเพิ่มขึ้น เฉลี่ยต่อปีของ จำนวนประชากรในชุมชนต่าง ๆ โดยแยกได้เป็น 4 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 305 และ 14.67 คือสุขาภิบาลมาบตาพุด และ สุขาภิบาลบ้านค่าย

กลุ่มที่ 2 มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างสูง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 4.50 ถึง 8.00 ได้แก่ชุมชนสุขาภิบาลสัตว์หีบ สุขาภิบาลเพ และสุขาภิบาลนาเกลือ

กลุ่มที่ 3 มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างต่ำ โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 1.85 ถึง 4.00 ได้แก่ชุมชน สุขาภิบาลบางละมุง 3.89 เทศบาลเมืองระยอง สุขาภิบาลบ้านฉาง และสุขาภิบาลบ้านปลวกแดง

กลุ่มที่ 4 มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรอยู่ในระดับต่ำที่สุด มี 1 สุขาภิบาล โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 0.50 คือ สุขาภิบาลห้วยใหญ่

จะเห็นว่าสุขาภิบาลมาบตาพุด และสุขาภิบาลบ้านค่าย มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นในอัตรา ที่รวดเร็ว เนื่องจากชุมชนดังกล่าวได้รับการส่งเสริมในเรื่อง เส้นทางคมนาคมขนส่ง โดยมี ทางหลวงจังหวัดต่อจากตัวเมืองระยอง ไปยังสุขาภิบาลบ้านค่าย และ ต่อไปสุขาภิบาลปลวกแดง ในช่วงนี้ทางจังหวัดได้บูรณะถนนเป็นถนนลาดยาง เมื่อ 2519 และมีทางหลวงท้องถิ่นอีกเส้น ซึ่งตัดจากตัวสุขาภิบาล ไปพบกับทางไปอ่างเก็บน้ำคอกกราย ในบริเวณนิคมสร้างตนเอง เป็นถนนลาดยางเช่นกัน ทำให้มีผลต่อการค้าเลี้ยงสัตว์ และผลผลิตจากภาคเกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมทาง เกษตรกรรมได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

สำหรับสุขาภิบาลห้วยใหญ่ และสุขาภิบาลบ้านฉาง ซึ่งอยู่ใกล้เขตอิทธิพลของ บางละมุง และสัตว์หีบ ทำให้การขยายตัวของชุมชนเมืองเป็นไปอย่างเชื่องช้า ทั้งนี้เพราะประชาชนจะ จะเข้าไปใช้บริการในชุมชนที่ใหญ่กว่า และมีบริการที่ดีกว่า และชุมชนอีกแห่งหนึ่งที่มีการขยายตัว ช้าคือ สุขาภิบาลบ้านปลวกแดง ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ จะไปพึ่งบริการที่สุขาภิบาลบ้านค่าย เป็นเหตุให้ชุมชนบ้านค่ายขยายตัวเร็วขึ้น

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนประชากรในเขตเทศบาล และเขตสุขาภิบาล ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2517 - 2522

เขตการปกครอง	จำนวนประชากรในช่วงปี พ.ศ. 2517 - 2522					
	2517	2518	2519	2520	2521	2522
1. เทศบาลเมืองระยอง ร.	23,641	25,657	26,250	26,761	27,060	27,516
2. สุขาภิบาลบ้านฉาง ฉ.	12,928	12,935	13,725	13,871	14,100	14,310
3. สุขาภิบาลสัตหีบ ส.	13,720	17,478	18,351	18,864	20,436	19,274
4. สุขาภิบาลบ้านค่าย ค.	2,624	2,634	3,952	3,975	4,006	4,871
5. สุขาภิบาลนาเกลือ ^{1/} บ.	19,398	20,842	21,883	22,977	14,514	-
6. สุขาภิบาลมาบตาพุด ร.	1,068	1,078	8,434	8,461	8,542	8,642
7. สุขาภิบาลปลวกแดง ป.	1,247	1,257	1,261	1,337	1,346	1,365
8. สุขาภิบาลบางละมุง บ.	6,426	6,481	6,798	7,494	7,633	7,761
9. สุขาภิบาลบ้านแพ ร.	7,876	7,888	6,497	7,923	9,255	9,526
10. สุขาภิบาลห้วยใหญ่ บ.	13,124	13,296	13,960	13,347	13,505	13,428
รวม	102,052	109,546	121,111	125,010	130,269	131,207

ที่มา : รายงานกิจการประจำปี จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. 2517 -2522

หมายเหตุ 1/ สุขาภิบาลนาเกลือยุบเมื่อปี พ.ศ. 2521 ไปรวมกับเมืองพัทยา มีประชากรประมาณ 31,777 คน ในปี พ.ศ. 2522

ตารางที่ 4.10 แสดงอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของประชากรต่อปี ช่วงปี พ.ศ. 2517 - 2522

เขตการปกครอง		อัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ					อัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ	
		2517 - 2518	2518 - 2519	2519 - 2520	2520 - 2521	2521 - 2522	2517 - 2522	
1.	เทศบาลเมืองระยอง	ร.	8.52	2.31	1.95	1.12	1.68	3.12
2.	สุขาภิบาลบ้านฉาง	ฉ.	0.05	6.11	1.06	1.65	1.48	2.07
3.	สุขาภิบาลสัตหีบ	ส.	27.39	4.99	2.79	8.33	-5.68	7.56
4.	สุขาภิบาลบ้านค่าย	ค.	0.38	50.03	0.58	0.77	21.59	14.67
5.	สุขาภิบาลนาเกลือ ^{1/}	บ.	7.44	4.99	4.99	6.13	-	4.81
6.	สุขาภิบาลมาบตาพุด	ร.	0.94	149.12	0.32	0.95	1.17	30.50
7.	สุขาภิบาลบ้านปลวกแดง	ป.	0.80	0.32	6.03	0.67	1.41	1.85
8.	สุขาภิบาลบางละมุง	บ.	0.85	4.89	10.23	1.85	1.67	3.89
9.	สุขาภิบาลบ้านเพ	ร.	0.15	-17.63	21.94	16.81	2.93	4.84
10.	สุขาภิบาลห้วยใหญ่	บ.	1.31	4.99	-4.39	1.18	-0.57	0.50

ที่มา : จากตารางที่ 4.9

หมายเหตุ 1/ สุขาภิบาลนาเกลือยุบไปรวมกับเมืองหัตถยา เมื่อ พ.ศ. 2521 นำมาคิดเพื่อคุณภาพในอัตรบริเวทพื้นที่แห่งนี้เท่านั้น

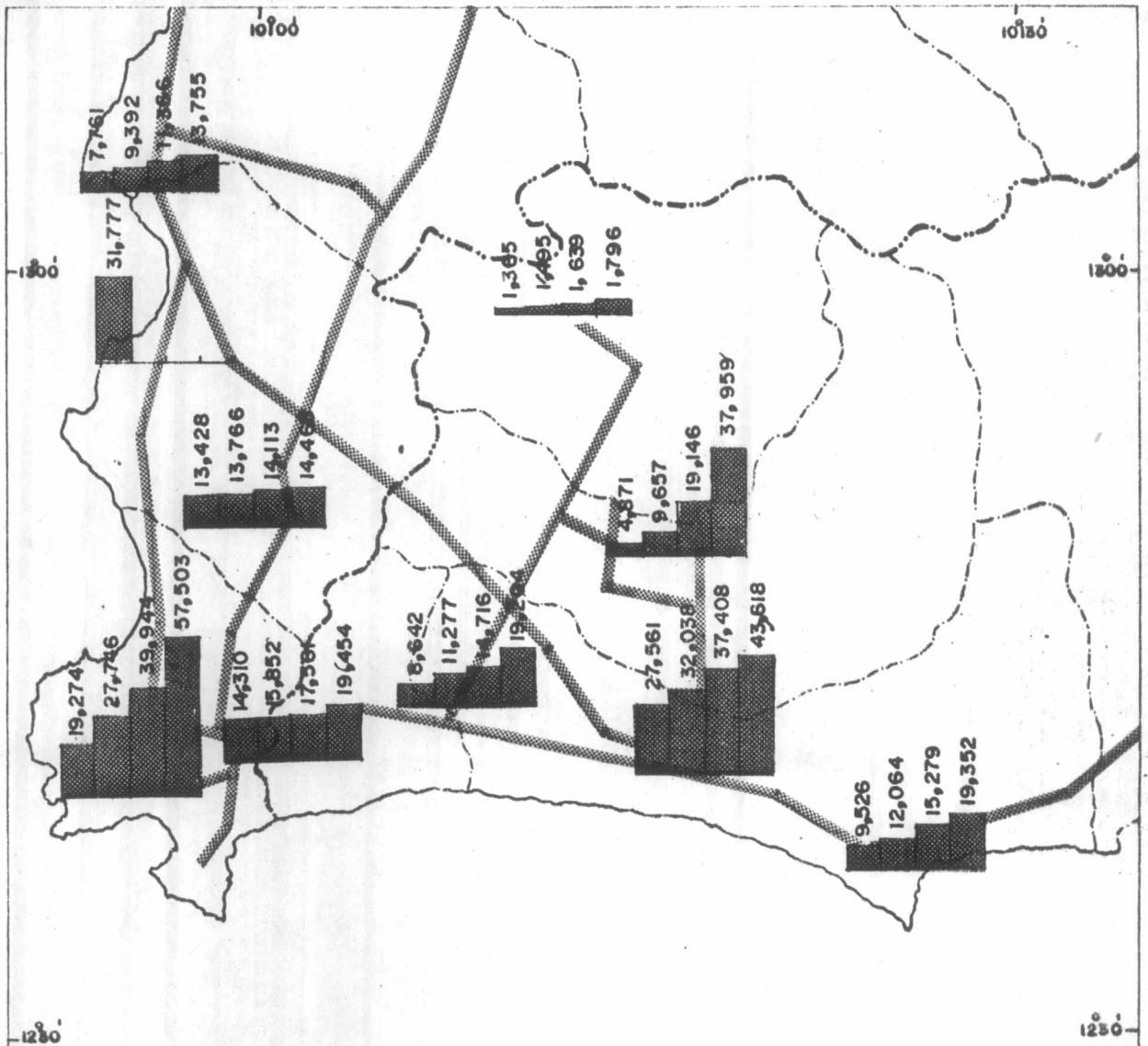
ตารางที่ 4.11 การคาดคะเนจำนวนประชากรในอนาคต ของเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ช่วงปี พ.ศ. 2527 - 2534 และ 2539 โดยพิจารณาจากอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละของปี 2517 - 2522

เขตการปกครอง	อัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ปี 2517 - 2522	การคาดการณ์จำนวนประชากรโดยแนวโน้มปกติ				
		2522	2527	2534	2539	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	
1. เทศบาลเมืองระยอง	ร.	3.12	27,516	32,083	37,408	43,618
2. สุขาภิบาลบ้านฉาง	ฉ.	2.07	14,310	15,852	17,561	19,454
3. สุขาภิบาลสหัสขันธ์	ส.	7.56	19,274	27,746	39,944	57,503
4. สุขาภิบาลบ้านค่าย	ค.	14.67	4,871	9,657	19,146	37,959
5. เมืองพัทยา ^{1/}		-	31,777	-	-	-
6. สุขาภิบาลมาบตาพุด	ร.	30.5	8,642	11,277	14,716	19,204
7. สุขาภิบาลบ้านปลวกแดง	ป.	1.85	1,365	1,495	1,639	1,796
8. สุขาภิบาลบางละมุง	บ.	3.89	7,761	9,392	11,366	13,755
9. สุขาภิบาลบ้านเพ	ร.	4.84	9,526	12,064	15,279	19,352
10. สุขาภิบาลห้วยใหญ่	บ.	0.50	13,428	13,766	14,113	14,468

ที่มา : (2),(3) จากตารางที่ 4.9 และ 4.10

(4),(5),(6) จากสูตร $P_t = P_0(1+r)^t$

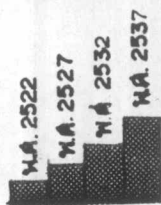
หมายเหตุ 1/ เมืองพัทยาตั้งเมื่อ พ.ศ. 2521 โดยยุบสุขาภิบาลนาเกลือมารวมด้วย และ ปี พ.ศ. 2522 มีจำนวนประชากร 31,777 คน



แผนที่ แสดงการคาดคะเนแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในเขตชุมชน ปีพ.ศ. 2522, 2527, 2534, 2539

แผนภาพที่ 4.4

สัญลักษณ์



หมายเหตุ เมืองฟ้าหยาดจัดตั้งเมื่อ ปี พ.ศ. 2521 ไม่สามารถ
คาดคะเนแนวโน้มได้
ที่มา จากตารางที่ 4.11



จังหวัด เชียงใหม่